

Komunitní plán sociálních služeb

ORP Vlašim

na roky 2021 - 2027

Obsah

1. Úvodní slovo	3
2. Průběh plánování sociálních služeb na území ORP Vlašim	3
3. Zapojení odborné i široké veřejnosti	4
4. Demografická analýza ORP Vlašim.....	5
4.1. Obecná charakteristika území	5
4.2. Rozloha a poloha ORP Vlašim	6
4.3. Hustota osídlení a výstavba na území.....	8
4.4. Vybavenost území.....	8
5. Obyvatelstvo	11
5.1. Vývoj počtu obyvatel	11
5.2. Věková struktura obyvatelstva	13
5.3. Nezaměstnanost	17
5.4. Počet osob v exekuci	18
5.5. Počet příjemců příspěvků	18
6. Síť poskytovatelů sociálních služeb ORP Vlašim.....	19
6.1. Služby na území ORP Vlašim	19
6.2. Služby mimo území ORP Vlašim	23
6.3. Nedostupné služby	26
7. Sociální bydlení	29
8. Sociální podnikání.....	32
9. SWOT analýza	33
10. Strategická část.....	34
10.1. Vize	34
10.2. Prioritní cíl 1. - Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb.....	36
10.3. Prioritní cíl 2. – Podpora rodin s dětmi	38
10.4. Prioritní cíl 3. – Podpora seniorů a osob s postižením	40
10.5. Prioritní cíl 4. – Podpora lidí ohrožených sociálním vyloučením a vyloučených	43
10.6. Prioritní cíl 5. – Podpora Zaměstnanosti.....	45
11. Použité zdroje	46
12. Použité zkratky.....	46
13. Přílohy	47

1. Úvodní slovo

Komunitní plánování sociálních služeb je postup, kterým jsou na obecní a regionální úrovni plánovány sociální služby a další služby na pomoc cílovým skupinám tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám občanů. Jedná se o otevřený proces, do kterého jsou zapojeni zadavatelé, poskytovatelé i uživatelé sociálních služeb a veřejnost. Do procesu komunitního plánování se může zapojit kdokoli z daného území. Výsledkem je vytvoření plánu rozvoje sociálních a návazných služeb, na kterém se shodnou všechny zúčastněné strany zapojené do komunitního plánování sociálních služeb. Výsledkem je tedy odborná shoda na tom, jak by se měly prostředí a podmínky pro poskytovatele sociálních a návazných služeb do budoucna vyvíjet.

2. Průběh plánování sociálních služeb na území ORP Vlašim

MAS Blaník ve spolupráci s MěÚ Vlašim, odborem sociálním a zdravotním, zahájily realizaci procesu plánování v únoru 2020. Zpracovaný plán je určen pro celé území ORP Vlašim.

Hlavním cílem spolupráce bylo zpracovat Komunitní plán sociálních a návazných služeb na období 2021–2027 včetně aktualizace analytických podkladů. Specifickým cílem komunitního plánování pak bylo podpořit spolupráci v území a aktivně zapojit širokou laickou i odbornou veřejnost. Na základě rozvinuté spolupráce je možné zefektivnit monitoring nových rizikových jevů a zvýšit schopnost reagovat na měnící se potřeby území.

Proces komunitního plánování sociálních služeb probíhal pod vedením řídicí skupiny ve složení:

Bc. Lucie Lebedová – expert ESF MAS Blaník

Mgr. Tomáš Kramár – vedoucí pro realizaci SCLLD MAS Blaník

Mgr. Jitka Fialová – předsedkyně MAS Blaník

Mgr. Pavla Kovalská – vedoucí Odboru sociálního a zdravotního MěÚ Vlašim

Bc. Jana Srbová, DiS. – sociální pracovnice Odboru sociálního a zdravotního MěÚ Vlašim

Tabulka č.1: Harmonogram tvorby plánu sociálních služeb.

	AKTIVITA	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2020	Zjišťování potřeb poskytovatelů soc. služeb		X	X									
2020	Plán – analytická část			X	X	X					X	X	X
2020	Zjišťování potřeb občanů ORP Vlašim							X	X				
2020	Pracovní skupiny									X	X		
2020	Plán – strategická část											X	X

3. Zapojení odborné i široké veřejnosti

Do procesu komunitního plánování sociálních služeb byla cíleně zapojena jak odborná, tak široká veřejnost. Z řad odborné veřejnosti se jednalo zejména o zástupce poskytovatelů sociálních a návazných služeb a představitele úřadů veřejné správy.

Zapojení odborné i široké veřejnosti probíhalo v několika krocích:

- 1) **dotazníkové šetření mezi poskytovateli sociálních a návazných služeb**; probíhalo v období 1.2. – 31.3.2020, dotazníky byly rozeslány e-mailem poskytovatelům sociálních služeb působících na území ORP Vlašim.
- 2) **veřejné setkání poskytovatelů sociálních služeb**; uskutečnilo se 4.3.2020, zástupci 15 poskytovatelů sociálních a návazných služeb zde představili své služby, které jsou určené občanům ORP Vlašim.
- 3) **dotazníkové šetření mezi občany ORP Vlašim**; probíhalo v období 16. 6. – 16.8.2020, dotazníky byly distribuovány elektronicky na webových stránkách MAS a obcí, na facebookových stránkách MAS a obcí; papírově byly dotazníky distribuovány na vývěskách obcí, v prostorách sociálních služeb, zdravotních zařízení a úřadů.
- 4) **veřejná setkání pracovních skupin**; pro cílovou skupinu Senioři a osoby se zdravotním postižením se pracovní skupina uskutečnila 9.9.2020, pro cílovou skupinu Rodiny s dětmi 16. 9. 2020, další komunikace s členy pracovních skupin během roku 2020 probíhala z důvodu výskytu Covid-19 elektronicky.
K jednání pracovních skupin byli pozváni zástupci jak odborné veřejnosti z řad poskytovatelů sociálních a návazných služeb působících na území ORP Vlašim či zástupců dotčených úřadů, tak široké veřejnosti jakožto uživatelů (klientů) služeb. Na setkáních pracovních skupin byla provedena SWOT analýza a analýza potřeb v území a následně byly diskutovány a stanoveny opatření k naplnění potřeb.

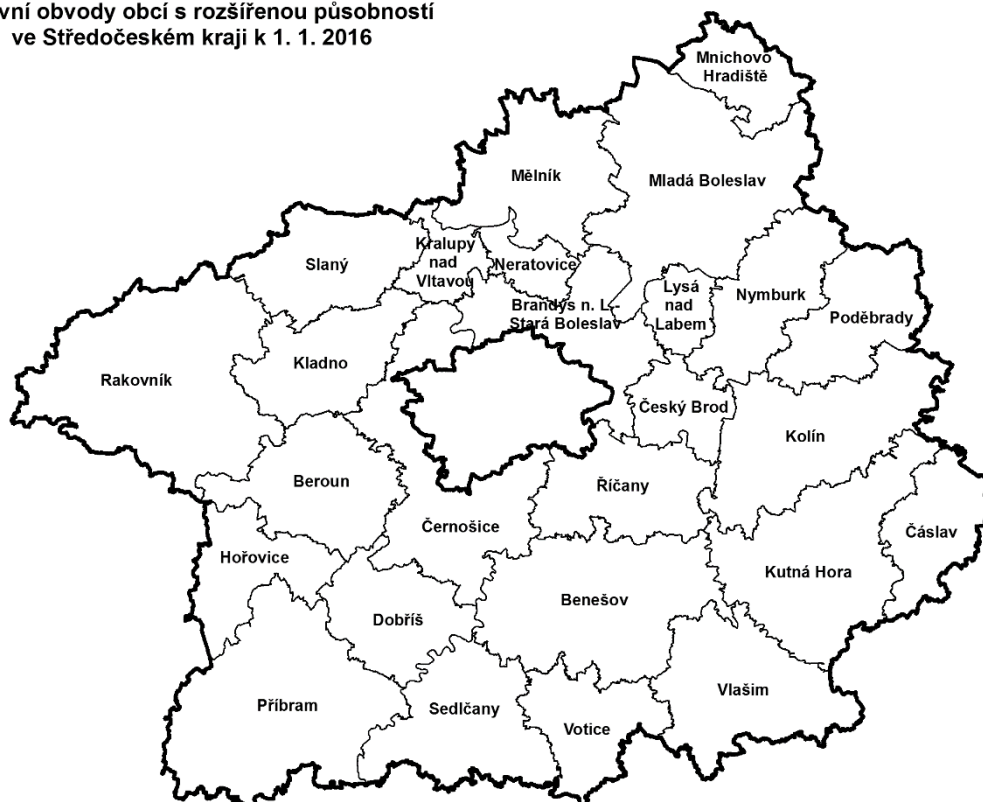
4. Demografická analýza ORP Vlašim

4.1. Obecná charakteristika území

Správní obvod obce s rozšířenou působností Vlašim se nachází v jihovýchodní části Středočeského kraje v okrese Benešov, na rozhraní Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. ORP Vlašim sousedí ve Středočeském kraji s obvodem Votice, Benešov a Kutná hora. Tvoří ho 48 obcí, z nichž pouze Trhový Štěpánov a Vlašim mají statut města, dále se v území nachází 5 obcí se statutem městyse.

Obrázek č. 1. Správní obvody ORP ve Středočeském kraji.

Správní obvody obcí s rozšířenou působností
ve Středočeském kraji k 1. 1. 2016

Správní obvod ORP Vlašim je vymezen územím následujících obcí: Bernartice, Bílkovice, Blažejovice, Borovnice, Ctiboř, Čechtice, Děkanovice, Dolní Kralovice, Dunice, Hradiště, Hulice, Chlum, Chmelná, Javorník, Kamberk, Keblov, Kladruby, Kondrac, Křivsoudov, Kuňovice, Libež, Locket, Louňovice pod Blaníkem, Miřetice, Mnichovice, Načeradec, Ostrov, Pavlovice, Právoň, Psáře, Radošovice, Rataje, Řimovice, Slověnice, Snět, Soutice, Strojetic, Studený, Šetějovice, Tehov, Tichonice, Tomice, Trhový Štěpánov, Veliš, Vlašim, Vracovice, Všechlapy, Zdislavice.

Obrázek č. 2. Mapa ORP Vlašim.

4.2. Rozloha a poloha ORP Vlašim

Území ORP Vlašim je svojí rozlohou 49 597 ha osmým největším v kraji a je tvořeno převážně zemědělskou půdou (60,8 %) a lesními pozemky (28,8 %). Převažují zde malé obce do 500 obyvatel, nad 500 obyvatel je zde pouze 10 sídel. Hlavní faktory ovlivňující život v regionu jsou vodárenská nádrž Švihov a její ochranná pásma, chráněná krajinná oblast Blaník, městská památková zóna Načeradec a v neposlední řadě územím procházející dálnice D1. Území je na základě specifických rysů rozčleněno do následujících oblastí:

Vlašim a okolí – stabilní sídlo s kompletní vybaveností, dobrou dostupností v rámci celého regionu i mimo něj (D1, D3, E55)

Dolnokralovicko – stabilní sídlo s dobrou vybaveností, ale špatnou dostupností v rámci regionu, ovlivněno vodárenskou nádrží Švihov

Louňovicko – stabilní území, ovlivněné zvýšenou ochranou ŽP jako brzdou pro průmyslový rozvoj, ale s potenciálem pro další rozvoj cestovního ruchu

Čechticko – stabilní území s dobrou dostupností a vybaveností

Načeradec – dominantní sídlo pro své okolí, špatná dostupnost v regionu, pouze základní vybavenost

oblast podél D1 – malé obce zatížené dopravou, nevyužívají potenciál dopravního ruchu

severní část ORP – částečná spádovost mimo region (pošta, služby, základní školy) – např. do Divišova (ORP Benešov)¹

Tabulka č.2: Základní charakteristika ORP Vlašim podle velikostních skupin obcí k 31. 12. 2019

Velikostní skupina obcí dle počtu obyvatel	Počet obcí	Obyvatelstvo	
		Počet	Podíl na území (%)
do 99	9	567	2,2
100–199	14	1 956	7,5
200–299	10	2 383	9,2
300–499	5	1 903	7,3
500–699	5	2 854	11
700–999	1	881	3,4
1 000 – 9 999	3	3 853	14,9
10 000 a více	1	11 550	44,5
ORP Vlašim	48	25 947	100

Zdroj: ČSÚ

Území ORP Vlašim leží na rozhraní Českomoravské vrchoviny a Středočeské pahorkatiny. Klimatické poměry řadí sledované území do oblasti mírně teplé, vyznačující se dlouhým, teplým, mírně suchým létem, krátkým přechodným obdobím s mírně teplým jarem i podzimem a krátkou, mírně teplou, suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Nejvyšším vrcholem je Velký Blaník s nadmořskou výškou 638 m. Nejnižší bod je v Tichonicích u řeky Sázavy nadmořské výšce 310 m. n. m. Významným tokem oblasti je řeka Blanice protékající západní částí území. Východní část je z pohledu vodního hospodářství ovlivněna vodárenskou nádrží Švihov.

Ekonomická činnost na území měla do poloviny 20. století vysloveně zemědělský charakter. V současné době tvoří zemědělství a lesnictví cca. 7% zaměstnanosti. Tradičním průmyslovým odvětvím je strojírenství díky závodům na výrobu střeliva Sellier&Bellot, a. s. ve Vlašimi, která je největším zaměstnavatelem v území. Další významnou oblastí je zpracovatelský průmysl, konkrétně vysoká koncentrace firem zaměřených na balicí průmysl a výrobu balicích strojů – Velteko s.r.o., Viking Mašek, a.s. a další. V regionu působí několik zemědělských a potravinářských podniků. Největším z nich je potravinářský podnik Rabbit Trhový Štěpánov, a.s., který je zároveň druhým největším

¹ Územně analytické podklady ORP Vlašim (aktualizace 2016); <https://www.mesto-vlasim.cz/uzemne-analyticke-podklady/rok-2016>

zaměstnavatelem v regionu. V oblasti poskytování služeb se etablovala společnost Prádelna Kyselý, a.s., která se stala významným zaměstnavatelem a působí i mimo území MAS. Z hlediska zaměstnanosti je potřeba doplnit, že třetím největším zaměstnavatelem na území MAS je Rehabilitační ústav Kladruby. V území je celkem evidováno 6 210 ekonomických subjektů, z nichž je 43,5 % aktivních.

4.3. Hustota osídlení a výstavba na území

Hustota zalidnění ORP Vlašim je 52, 315 (osoby/km²). Z celkové rozlohy 49 597 ha bylo v roce 2019 zastavěno 669 ha. ORP Vlašim má třetí nejnižší hustotu zalidnění v porovnání s ORP ve Středočeském kraji.

Území se vyznačuje kolísavým nárůstem bytů, zejména však v rodinných domech. Přírůstek domů je způsoben spíše zmenšováním počtu osob v jedné domácnosti nežli migrací obyvatel do území.

Tabulka č.3: Vývoj počtu dokončených bytů v ORP Vlašim.

Byty	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Dokončené byty	60	53	70	78	56	67	85	101
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2,3	2,1	2,7	3,0	2,2	2,6	3,3	3,9
Podíl bytů dokončených v rodinných domech (%)	96,7	88,7	88,6	94,9	100,00	95,5	92,9	74,3

Zdroj: ČSÚ

Největší přírůstek dokončených bytů v letech 2012 až 2019 byl v městě Vlašim (147), mezi další obce, s nejvyšším rozvojem bytového fondu patří Načeradec (52), Čechtice (41), Libež (23), Radošovice (21) a Trhový Štěpánov (21). Mezi obce, kde výstavba zaostává a za tato léta se postavilo méně než 5 bytů patří Děkanovice, Borovnice, Javorník, Hradiště, Hulice, Kuňovice, Ostrov, Soutice, Tomice, Blažejovice, Keblov, Rataje, Sněť, Studený, Dunice, Slověnice, Šetějovice. V území ORP jednoznačně dochází k nejvyšší urbanizaci a nejvyššímu počtu nárůstu obyvatel ve správních územích obcí umístěných v blízkosti sjezdů z dálnice D1.

4.4. Vybavenost území

Doprava:

Správní obvod je rozlehlý a špatně dopravně dostupný ve venkovských osídleních. Rozlehlý obvod znamená zvýšené náklady na dojezdnost terénních služeb. Největší dopravní tepnou procházející územím je dálnice D1, dále územím prochází poměrně hustá síť komunikací II. a III. třídy a regionální

trasa železnice č. 222 Benešov – Vlašim – Trhový Štěpánov. Hustota sítě komunikací II. a III. třídy je dostatečná, problémy se vyskytují spíše v oblasti jejich stavu a chybějících obchvatů sídel na těchto komunikacích. Dostupnost dálnice D1 z území je zajištěna exity exit 49 Psáře 56 v Souticích a 66 v Lokti. V dojezdové vzdálenosti jsou i exit 41 Šternov či exit 75 Hořice na území Kraje Vysočina. Na území ORP Vlašim je preferována silniční doprava v kombinaci s nemotorovou dopravou (pěší a cyklistická). Železniční doprava je zajišťována lokální tratí z Benešova přes Vlašim do Trhového Štěpánova, její využití v osobní dopravě je s ohledem na návaznost a intervaly spíše stagnující, částečně je využívána pro nákladní dopravu, zejména dřeva.

Úřady:

ORP Vlašim je součástí Středočeského kraje, který obklopuje hl. m. Prahu. Toto geografické rozložení přináší mnoho výhod, ale i nevýhod, jako například, že kraj nemá své krajské město (které nahrazuje město Praha). ORP Vlašim se nachází v dobré dojezdové vzdálenosti od Prahy (vzdálenost z centra do centra města je 68 Km).

V ORP Vlašim mají zastoupení následující úřady státní správy:

- Městský úřad Vlašim,
- Finanční úřad pro Středočeský kraj, Územní pracoviště Vlašim,
- Úřad práce ČR – krajská pobočka v Příbrami, Kontaktní pracoviště Benešov, Detašované pracoviště Vlašim,

pokud občané území ORP Vlašim, potřebují navštívit jiný z úřadů, musí za nimi vyjet mimo území ORP. Největší výskyt správních úřadů s působností pro město Vlašim je v Benešově a Praze. Jedná se například o Okresní správu sociálního zabezpečení Benešov, Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště v Benešově apod.

Zdravotnictví:

Zdravotnické služby jsou poskytovány sítí praktických a specializovaných lékařů, která kopíruje rozmístění místních center. Tuto síť kopíruje i rozmístění lékáren. Nejvíce lékáren je ve Vlašimi. Přesto v území není lékárna s neomezeným provozem či s provozem o celém víkendu.

Nemocnice se na území ORP Vlašim nenachází. Nejbližší nemocnice jsou Nemocnice Rudolfa a Stefanie v Benešově či Nemocnice Pelhřimov. Nedaleko od Vlašimi se nachází Rehabilitační ústav Kladruhy, který se specializuje na rehabilitační léčby klientů po úrazech a operacích pohybového a nervového systému. Jediné stanoviště Zdravotnické záchranné služby na území ORP sídlí ve Vlašimi. Pro východní část území (Dolnokralovicko) je dojezdová doba ZZS zajišťována stanovištěm ve Zruči nad Sázavou.

Na území ORP Vlašim se nachází pobočky dvou zdravotních pojišťoven, konkrétně Všeobecné zdravotní pojišťovny a Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR, obě ve Vlašimi.

Tabulka č.4: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru v území ORP Vlašim za rok 2018.

Typ zařízení	počet daného typu zařízení na území ORP	počet obcí v ORP s uvedeným zařízením	Komentář

Sdružená ambulantní zařízení	-	-	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	-	-	
Zdravotnické středisko	-	-	
Detašované pracoviště zdravotnických středisek	-	-	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	12	6	7 ve Vlašimi, dále po jednom: Čechtice, Dolní Kralovice, Trhový Štěpánov, Načeradec, Louňovice pod Blaníkem
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	7	4	4 ve Vlašimi, dále po jednom: Čechtice, Načeradec, Louňovice pod Blaníkem
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře – stomatologa	15	6	z toho 10 ve Vlašimi, dále: Čechtice, Načeradec, Trhový Štěpánov, Louňovice pod Blaníkem, Dolní Kralovice
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře – gynekologa	3	1	Vlašim
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) lékaře specialisty	13	1	Vlašim
Ostatní samostatná zařízení (nebo detašované pracoviště)	14	3	Z toho 12 ve Vlašimi, dále: Kladruby
Zařízení lékárenské péče (lékárny), (nebo detašované pracoviště)	7	3	z toho 5 ve Vlašimi, dále: Čechtice, Dolní Kralovice
Nemocnice	-	-	
Detašované pracoviště nemocnice	2	2	Vlašim, Kladruby ²
Odborné léčebné ústavy (mimo LDN)	1	1	Kladruby
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	-	-	

Zdroj: ČSÚ, vlastní šetření

² Jedná se o detašované ambulantní pracoviště Centra urologické péče Thomayerovy nemocnice v rámci Rehabilitačního ústavu Kladruby.

5. Obyvatelstvo

5.1. Vývoj počtu obyvatel

Dle dlouhodobého demografického vývoje se jedná o území s klesajícím počtem obyvatel a nízkou hustotou osídlení. Ve správním obvodu Vlašim dochází k pozvolným výkyvům, nicméně celkově se počet obyvatel od roku 1921 snížil o 27 %. Vývoj počtu obyvatel ve městě Vlašim byl kladně ovlivňován urbanizací, kdy mnoho obyvatel z venkovských osídlení odcházelo do Vlašimi. Počet obyvatel se od roku 1921 ve Vlašimi zvýšil o 128 %.

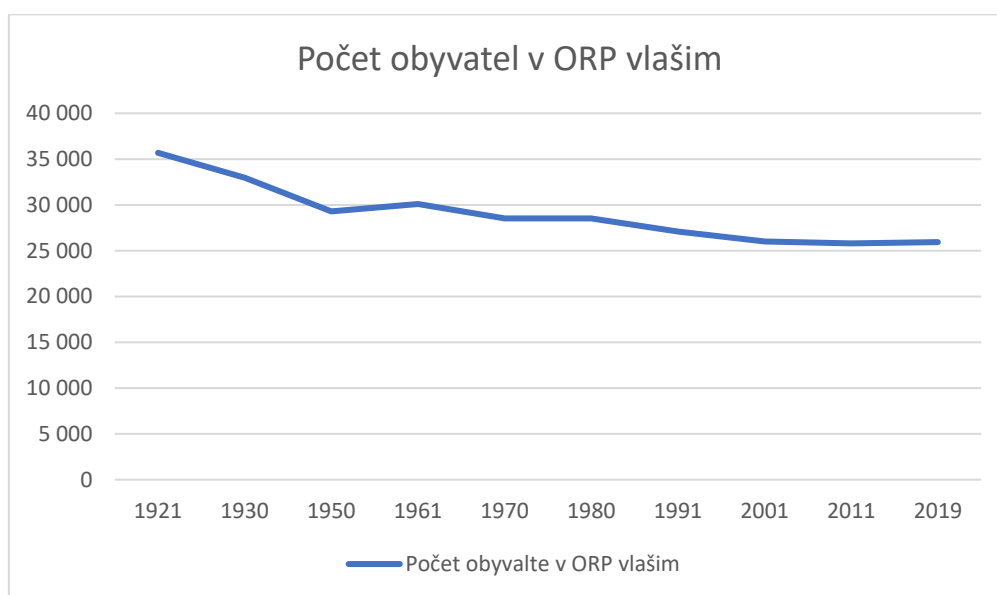
Tabulka č.5: Vývoj počtu obyvatel ORP Vlašim k 31. 12. vybraných let.

Území	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2019
ORP Vlašim	35 684	32 954	29 387	30 090	28 505	28 507	27 075	26 008	25 795	25 947
Vlašim	5 075	5 464	7 444	8 747	10 515	12 613	12 809	12 270	11 723	11 550

Zdroj: ČSÚ

K nárůstu počtu obyvatel dochází v posledních letech zejména v obcích zaprvé v bezprostřední blízkosti Vlašimi (Kladruby, Pavlovice, Řimovice) a pak v obcích, kde docházelo k rozsáhlejší výstavbě bytových jednotek či RD (Tehov, Načeradec, Trhový Štěpánov).

Graf č.1: Vývoj počtu obyvatelstva v ORP Vlašim

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky č. 6 je patrné, že území ORP Vlašim kolísá mezi přirozeným úbytkem a přírůstkem počtu obyvatel, který je pravděpodobně ovlivněn dostupností hlavního města Prahy. Ačkoli v posledních letech převažuje počet zemřelých nad počtem narozených, díky přírůstku obyvatel stěhováním dochází k mírnému celkovému nárůstu počtu obyvatel. Mnoho mladých lidí sice odchází do Prahy na studia a rozjezd kariéry, avšak při zakládání rodin se navracejí do klidnější oblasti, kterých stále nabízí dobrou dostupnost Prahy.

Tabulka č.6: Základní demografické ukazatele ORP Vlašim za roky 2012 až 2019.

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel	25 756	25 756	25 797	25 751	25 730	25 776	25 885	25 947
Živě narození	256	272	259	284	258	325	290	265
Zemřelí	302	268	266	317	301	292	307	293
Přirozený přírůstek	-46	4	-7	-33	-43	33	-17	-28
Přistěhovalí	346	330	408	374	364	377	484	465
Vystěhovalí	339	334	360	387	342	364	358	375
Přírůstek stěhováním	7	-4	48	-13	22	13	126	90
Celkový přírůstek	-39	0	41	-46	-21	46	109	62

Zdroj: ČSÚ

K 31. 12. 2019 žilo na území ORP Vlašim celkem 25 947 osob (z toho 50,4 % žen), z celkového počtu obyvatel žilo 44,5 % ve městě Vlašim.

Tabulka č.7: Počet obyvatel v jednotlivých obcích ORP Vlašim.

Obce	Počet obyvatel v roce 2019	Muži	Ženy
Bernartice	234	112	122
Bílkovice	218	108	110
Blažejovice	111	54	57
Borovnice	86	41	45
Ctiboř	150	79	71
Čechtice	1 393	675	718
Děkanovice	63	32	31
Dolní Kralovice	881	440	441
Dunice	63	35	28
Hradiště	23	15	8
Hulice	298	144	154
Chlum	129	68	61
Chmelná	148	82	66
Javorník	121	64	57
Kamberk	140	72	68
Keblov	183	94	89
Kladruby	271	153	118
Kondrac	514	248	266

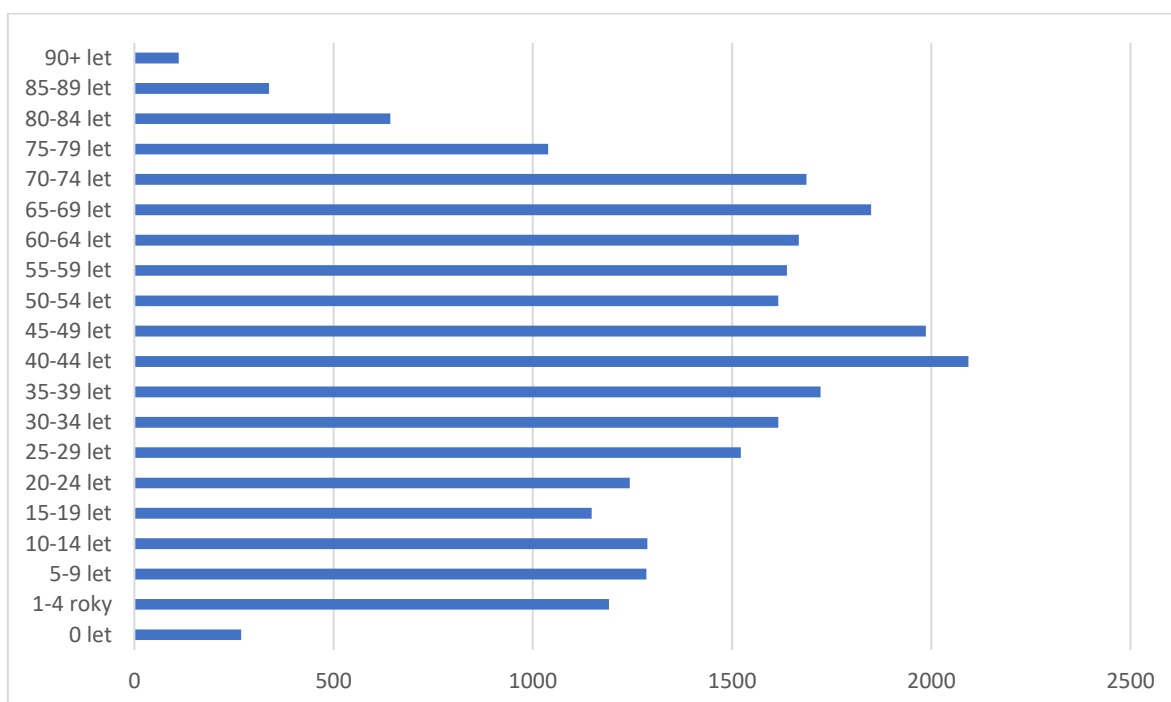
Křivsoudov	434	226	208
Kuňovice	94	48	46
Libež	208	107	101
Loket	580	294	286
Louňovice pod Bláníkem	658	327	331
Miřetice	192	106	86
Mnichovice	213	112	101
Načeradec	1 059	547	512
Ostrov	52	29	23
Pavlovice	249	117	132
Pravonín	569	292	277
Psáře	127	69	58
Radošovice	385	195	190
Rataje	167	83	84
Řimovice	236	130	106
Slověnice	36	20	16
Snět	112	61	51
Soutice	246	116	130
Strojetice	131	67	64
Studený	92	47	45
Šetějovice	58	32	26
Tehov	355	171	184
Tichonice	210	113	97
Tomice	138	65	73
Trhový Štěpánov	1 401	699	702
Veliš	334	174	160
Vlašim	11 550	5 592	5 958
Vracovice	395	212	183
Všechlapy	107	50	57
Zdislavice	533	262	271
Celkem za ORP	25 947	12 879	13 068

Zdroj: ČSÚ

5.2. Věková struktura obyvatelstva

Hlavním problémem území je stárnutí obyvatelstva. Průměrný věk obyvatel ORP Vlašim byl do roku 2000 nižší než průměr za ČR i Středočeský kraj, od roku 2003 dosahuje naopak vyšších hodnot. ORP Vlašim je druhý nejstarší správní obvod ve Středočeském kraji. Index stáří pro rok 2012 byl 130,83 pro rok 2014 byl 137, 9, pro rok 2016 byl 140,9 a v roce 2019 byl index 140,5. Důvodem pro tak vysoký podíl osob starších 65 let může být velké množství menších obcí, ze kterých se ve větší míře vystěhovávají mladí lidé.

Graf č.2: Věkové složení obyvatelstva v roce 2019.

Zdroj: ČSÚ

V tomto grafu je rozděleno obyvatelstvo ORP Vlašim do kategorií podle věku. Nejpočetnější skupina obyvatelstva je ve věku 40–49 let, následována skupinou obyvatel 65–74, zatímco mladých pod 25 let je výrazně méně. Toto demografické rozložení naznačuje, že zatímco bude v budoucnu starších obyvatel stále přibývat, lidí v produktivním věku bude ubývat. Tuto tendenci ukazuje i následující tabulka č. 8.

Tabulka č.8: Věková struktura obyvatel ORP Vlašim v letech 2011 až 2018.

Rok	Počet obyvatel	Počet obyvatel dle věku		
		0-14	15-64	65+
2012	25 756	3 577	17 526	4 653
2013	25 756	3 591	17 359	4 806
2014	25 797	3 634	17 151	5 012
2015	25 751	3 695	16 922	5 134
2016	25 730	3 744	16 710	5 276
2017	25 776	3 846	16 521	5 409
2018	25 885	3 978	16 371	5 536
2019	25 947	4 031	16 251	5 665

Zdroj: ČSÚ

Z tabulky č. 8 je vidět, že přibývá osob ve věku 65+, ale i dětí ve věku 0-14 let. Ve sledovaném období 2012 až 2019 vzrostl počet osob v postproduktivním věku o 21,8 %, věková kategorie 0-14 let má také rostoucí tendenci, avšak jen o 12,7 %. Prostřední, produktivní skupina má naopak klesající tendenci, za sledované období poklesla o 18 %.

Tabulka č.9: Věková struktura obyvatel ORP Vlašim (jednotlivé obce) v roce 2019.

Obec	0-14	15-64	65+	Průměrný věk	Index stáří
Bernartice	38	133	63	44,6	165,8
Bílkovice	32	131	55	43,5	171,9
Blažejovice	14	60	37	48,4	264,3
Borovnice	13	48	25	43,9	192,3
Ctiboř	35	94	21	36,4	60
Čechtice	222	872	299	43,3	134,7
Děkanovice	14	36	13	43,8	92,9
Dolní Kralovice	120	556	205	44,8	170,8
Dunice	11	35	17	42,9	154,5
Hradiště	-	14	9	53,4	-
Hulice	44	180	74	44,1	168,2
Chlum	12	89	28	44,4	233,3
Chmelná	27	95	26	39,5	96,3
Javorník	14	82	25	45,0	178,6
Kamberk	15	83	42	49,2	280
Keblov	21	125	37	45,1	176,2
Kladruby	46	173	52	41,6	113
Kondrac	95	331	88	40,1	92,6
Křivsoudov	69	264	101	43,0	146,4
Kuňovice	22	54	18	41,5	81,8
Libež	38	133	37	40,7	97,4
Loket	111	364	105	41,4	94,6
Louňovice pod Bláníkem	105	397	156	44,3	148,6

Miřetice	33	131	28	39,6	84,8
Mnichovice	20	140	53	46,1	265
Načeradec	159	650	250	43,9	157,2
Ostrov	8	34	10	41,7	125
Pavlovice	60	143	46	39,5	76,7
Pravonín	86	381	102	41,9	118,6
Psáře	17	84	26	45,4	152,9
Radošovice	76	249	60	40,1	78,9
Rataje	24	103	40	43,1	166,7
Řimovice	47	155	34	40,1	72,3
Slověnice	8	19	9	42,2	112,5
Snět	22	66	24	41,8	109,1
Soutice	30	146	70	46,7	233,3
Strojetice	18	75	38	48,2	211,1
Studený	8	60	24	45,5	300
Šetějovice	8	32	18	47,6	225
Tehov	65	233	57	39,5	87,7
Tichonice	33	136	41	42,5	124,2
Tomice	27	85	26	40,7	96,3
Trhový Štěpánov	216	911	274	42,6	126,9
Veliš	52	216	66	40,8	126,9
Vlašim	1 734	7 177	2 639	43,8	152,2
Vracovice	68	259	68	41,1	100
Všechlapy	18	69	20	40,8	111,1
Zdislavice	76	348	109	43,5	143,4
Celkem za ORP	4 031	16 251	5 665	43,3	140,5

Zdroj: ČSÚ

Mezi obce s průměrně nejstaršími obyvateli patří Hradiště, Studený a Kamberk. Naopak průměrně nejmladší obyvatelstvo v ORP mají obce Ctiboř, Řimovice a Pavlovice. (Index stáří vyjadřuje, kolik je v území obyvatel ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.)

5.3. Nezaměstnanost

ORP Vlašim je v dobré dojezdové vzdálenosti do hlavního města Prahy, a to díky dostupnosti dálnice D1 (sjezd 41 a 49). Vzhledem k této skutečnosti mají možnost obyvatelé ORP za prací dojíždět zejména do Prahy, ale také do Benešova či dalších okolních měst, což má také vliv na nízkou nezaměstnanost.

K 31. 12. 2019 bylo v rámci ORP Vlašim evidováno celkem 314 uchazečů o zaměstnání, z nichž bylo 284 dosažitelných. Mírou nezaměstnanosti, která činila 1,73 %, se správní obvod Vlašim zařadil na 32 až 34. místo pomyslného žebříčku obcí s rozšířenou působností v rámci ČR a na 8. místo ve Středočeském kraji (řazeno od nejnižšího). Tuto relativně příznivou situaci ovlivňuje mimo jiné rozvoj průmyslových zón, ale zejména dobrá dopravní dostupnost hlavního města Prahy. K 31. 12. 2019 bylo k dispozici 578 volných pracovních míst evidovaných na ÚP.

Tabulka č. 10: Přehled nezaměstnanosti a volných pracovních míst v ORP Vlašim v letech 2013-19 vždy k 31. 12.

Rok	Počet uchazečů					Počet volných pracovních míst	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	Míra nezaměstnanosti
	Počet uchazečů celkem	Počet dosažitelných uchazečů (v %)	Osoby se zdravotním postižením (v %)	Absolventi (v %)	Osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (%)			
2013	1 046	98,8	10,0	7,0	27,1	135	7,7	5,89
2014	826	98,1	12,2	6,2	27,0	182	4,5	4,67
2015	694	97,7	12,8	4,3	19,5	167	4,2	3,95
2016	527	99,1	15,9	5,5	15,2	174	3,0	3,08
2017	366	97,5	17,2	4,4	14,5	191	1,9	2,14
2018	339	88,2	18,6	2,9	8,6	306	1,1	1,81
2019	314	90,4	14,6	4,5	7,0	578	0,5	1,73

Zdroj: ČSÚ

Od roku 2013 stabilně klesala míra nezaměstnanosti jakož i počet uchazečů o zaměstnání. Naopak počet volných pracovních míst za sledované roky mírně kolísavě stoupá a v letech 2018 a 2019 došlo k jeho vysokému nárůstu. Na trhu práce došlo v letech 2019-20 ke stavu výrazného nedostatku pracovních sil. Pro následující roky je očekávaný spíše nárůst míry nezaměstnanosti jako důsledek pandemie nemoci Covid-19.

5.4. Počet osob v exekuci

V roce 2019 bylo z celkového počtu obyvatel ORP (25 947 obyv.) v exekuci celkem 1 206 obyvatel a podíl seniorů (65+) činil 8 %. Průměrně na jednu osobu v exekuci připadlo 5,8 exekucí. Podíl osob s 1 exekucí činil 28 %, se dvěma 12 % a se třemi a více 60 %. Z následující Tabulky č. 11 plyne skutečnost, že se situace v posledních letech zlepšuje, neboť od roku 2016 klesnul počet osob v exekuci i počet exekucí.

Tabulka č.11: Přehled exekucí na území ORP Vlašim

Rok	Počet osob v exekuci	Podíl osob v exekuci	Průměrný počet exekucí na osobu	Celkový počet exekucí	Průměrná jistina na osobu
2016	1 319	5,98 %	5,4	7 152	352 363 Kč
2017	1 336	6,06 %	5,5	7 318	285 421 Kč
2018	-	-	-	-	-
2019	1 206	5,47 %	5,8	7 023	-

Zdroj: mapa exekucí, Otevřená společnost, o.p.s.

5.5. Počet příjemců příspěvků

Důležitým údajem pro plánování a rozvoj sociálních služeb je počet obyvatel ORP pobírající Příspěvek na péči. Data v tabulce jsou uvedeny za poslední měsíc daného roku, v prosinci roku 2019 bylo 549 příjemců PnP. Počet obyvatel pobírající PnP dle Tabulky č. 12 je kolísavý a neroste. Je ale třeba zdůraznit, že počet příjemců PnP není totožný s počtem uživatelů sociálních služeb, protože větší část příjemců nevyužívá žádnou sociální službu. O tyto osoby se starají domácí, tzv. neformální pečovatelé, kteří o ně pečují v domácnosti buď sami nebo za pomoci sociálních služeb, zejména pokud společně s péčí mají i svá zaměstnání, podnikání apod. Jejich služby nejsou celorepublikově zmapovány, ve společnosti nejsou doceněny. Mezigenerační péče a péče mezi partnery v rodině má nenahraditelné a přirozené místo v sociální oblasti.

Přesto je potřeba rozšiřovat terénní pečovatelské služby, aby byla poskytována péče všem, kteří to potřebují a nevznikala dlouhá čekací listina. Pro plynulý a stálý rozvoj služeb je důvodem zejména postupné stárnutí obyvatelstva a zvyšující se zájem o služby určené seniorům.

Tabulka č. 12. Přehled příjemců příspěvku na péči a držitelé průkazu OZP

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet osob s příspěvkem na péči k 31.12.	529	528	558	583	564	549
Průkaz OZP	-	-	149	150	154	136

Zdroj: ÚP Vlašim

6. Síť poskytovatelů sociálních služeb ORP Vlašim

6.1. Služby na území ORP Vlašim

Na území ORP Vlašim působí celkem osm registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, z nichž tři zde mají trvalé zázemí (Domov ve Vlašimi p.s.s., Charita Vlašim, Diakonie ČCE).

1. Domov ve Vlašimi, p. s. s.

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Středočeský kraj

Domov ve Vlašimi poskytuje **sociální službu Domov pro seniory**. Cílovou skupinou jsou osoby starší 60-ti let se sníženou soběstačností, které mají nárok na starobní důchod z důvodu dosažení důchodového věku a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Kapacita Domova je 104 klientů. Poskytované činnosti: ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Další poskytované činnosti: ošetřující a zdravotnická péče, bezpečná úschova finančních prostředků a osobních cenností, nákupy, kadeřnictví, holení, pedikúra.

2. Charita Vlašim

Právní forma: církevní právnická osoba

Zřizovatel: Arcibiskupství pražské

Charita Vlašim má registrované čtyři **sociální služby: Odborné sociální poradenství, Osobní asistenci³, Pečovatelskou službu⁴ a Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** (podpora a rozvoj komunikace; podpora sebeobsluhy; sociálně terapeutické činnosti). V rámci své činnosti dále poskytuje **domácí zdravotní péči** (se zaměřením i na paliativní péči), provozuje půjčovnu rehabilitačních a kompenzačních pomůcek a půjčovnu dětských pomůcek, organizuje sbírku šatstva – provozuje Charitní obchůdek – místo vzájemné materiální pomoci. Charita Vlašim dále provozuje Charitní klubovnu, ve které probíhají sociálně aktivizační služby pro osoby se seniory – (společenské a kulturní akce, posezení u kávy, ruční práce, pomoc při uplatňování práv) a další aktivity (folková zpívání, vzdělávací kurzy a workshopy, benefiční koncerty, veřejná posezení na různá témata).

Charita Vlašim získala v roce 2018 finanční podporu z ESF, díky které napomáhá „Neformálním pečovatelským.“ V rámci projektu jsou organizovány setkávání (předávání zkušeností a sdílení zátěže) a dále jsou pořádány vzdělávací kurzy a workshopy.

V roce 2021 Charita Vlašim otevře Komunitní centrum, díky kterému se všechny poskytované ambulantní činnosti (poradna, klubovna, obchůdek, půjčovna, knihovna a další aktivity) potkají pod jednou střechou a zároveň zde vznikne zázemí pro všechny pracovníky Charity. Komunitní centrum bude sloužit jako neutrální a otevřený prostor pro veřejnost.

³ Osobní asistence je terénní službou poskytovanou osobám, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje bez časového omezení, v přirozeném prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje.

⁴ Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb.

3. **Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy**

Právní forma: církevní právnická osoba

Zřizovatel: Českobratrská církev evangelická

Středisko ve Vlašimi má registrovanou **sociální službu Azylový dům pro rodiny s dětmi**. Poskytuje tak přechodné azylové ubytování rodinám s nezletilými dětmi, které se ocitly v nepříznivé životní situaci spojené se ztrátou bydlení. Dále pak Diakonie ČCE ve Vlašimi poskytuje **sociální službu Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi ZRNKO** - služba je určena rodinám ve složité sociální situaci, která ohrožuje zdravý vývoj dětí (reálně hrozí ztráta bydlení, či odebrání dítěte a jeho umístění do ústavní výchovy). Služba za pomoci svých činností (doučování dětí, vzdělávání rodičů v jejich rodičovských kompetencích, pomoc při kontaktu s úřady, odborné a dluhové poradenství a další) se zaměřuje na zvyšování rodičovských kompetencí při výchově a péči o dítě, utváření bezpečného a podnětného rodinného prostředí, zlepšení a upevnění vztahů v rodině, podporu ve využívání široké rodiny při řešení nepříznivé životní situace, podporu ve využívání dostupných veřejných služeb, pomoc při hledání vhodného pracovního uplatnění rodičů, pomoc při dluhových obtížích rodiny, podporu v udržení nebo nalezení vhodného bydlení pro rodinu.

4. **Magdalena o. p. s.**

Právní forma: obecně prospěšná společnost

Poskytuje registrovanou **sociální službu Terénní programy**. Cílem programu je vyhledat a oslovit uživatele návykových látek v jejich přirozeném prostředí a navázat a udržet s nimi kontakt. V lokalitě Vlašim a okolí působí dvojice zaměstnanců, a to dvakrát týdně vždy v úterý a ve čtvrtek v odpoledních hodinách. Cílovou skupinou programu jsou uživatelé nelegálních návykových látek. Mezi nejčastěji poskytované služby patří: předávání informací ohledně méně rizikového užívání návykových látek, směřování klientů do odborných odvykacích zařízení, testování na přítomnost návykových látek a infekčních onemocnění (např. žloutenka typu B a C a syfilis), individuální poradenství, výměna injekčních setů, a konečně také samotná léčba závislostí. V území probíhá monitoring včetně sběru nalezeného injekčního materiálu.

5. **Pečovatelská služba okresu Benešov**

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: město Benešov

Poskytuje **terénní sociální službu Pečovatelská služba**, prostřednictvím které je poskytována podpora a pomoc v domácnostech uživatelů nebo ve středisku osobní hygieny, a to při běžných činnostech každodenního života osobám, které mají sníženou soběstačnost. Služba je poskytována občanům v domech s pečovatelskou službou, které se nacházejí v Čechticích, Načeradci a ve Vlašimi. Terénní služba je realizována v domácnostech klientů, a to po celém území MAS. Služba je poskytována v pracovních dnech i o víkendech od 7:00 do 18:00.

6. **Rytmus Střední Čechy, o.p.s.**

Právní forma: obecně prospěšná společnost

Je registrovaným poskytovatelem **sociální služby - Sociální rehabilitace**. Realizuje především podporované zaměstnávání. Zajišťuje pracovní rehabilitaci, vzdělávací aktivity, poradenskou činnost v oblasti zaměstnávání lidí se znevýhodněním, publikační a osvětovou činnost na podporu integrace lidí se znevýhodněním. Je určena lidem se zdravotním postižením, převážně

s mentálním postižením a chronickým duševním onemocněním. Další registrovanou službou je **sociální služba - Podpora samostatného bydlení**, která je určena pro lidi s mentálním nebo kombinovaným postižením od 16 do 80 let věku, kteří chtějí žít v běžném prostředí a potřebují podporu.

7. RUAH o.p.s.

Právní forma: obecně prospěšná společnost

Na území ORP Vlašim prioritně poskytuje **terénní službu Domácí hospicové péče**. Ta je kombinací zdravotních a sociálních služeb pro osoby nevyléčitelně nemocné, pečující a pozůstalé. RUAH dále poskytuje sociální služby **Domácí zdravotní péči, Odborné sociální poradenství a Odlehčovací službu**. Tyto služby už nejsou obyvateli ORP Vlašim tolik využívány s ohledem na působnost dalších poskytovatelů, zejména Charity Vlašim a Pečovatelské služby okresu Benešov, které pokrývají většinu potřeb obyvatel území. Služby jsou určeny pro osoby po úrazech a operacích, chronicky nemocné, nevyléčitelně nemocné, pečující a pozůstalé.

8. Centrum sociálních služeb Tlaskov

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Na území ORP Vlašim poskytuje registrovanou **sociální službu - Raná péče**. Služba se zaměřuje na podporu rodin a podporu vývoje dítěte raného věku s ohroženým vývojem (opožděným vývojem), mentálním, tělesným či kombinovaným postižením prostřednictvím komplexu činností. Raná péče je službou, která je poskytována formou terénní péče v přirozeném prostředí rodiny.

Další podstatnou úlohu v sociální oblasti má na území MAS **Městský úřad Vlašim, odbor sociální a zdravotní**. Náplní celkem 9 zaměstnanců tohoto odboru je sociálně-právní ochrana dětí, sociální práce s rodinami ohroženými sociálním vyloučením a osobami sociálně vyloučenými, a sociálně-právní poradenství. Každá z těchto činností v sobě zahrnuje ještě další oblasti výkonu státní správy – zejména zprostředkování náhradní rodinné péče dětem, sociální práce s rodinami s ohroženými dětmi, výkon opatrovnictví nezletilých dětí v soudních řízeních, zajištění kurately pro děti a mládež, sociální práce s rodinami v hmotné nouzi nebo pečujícími o osoby se zdravotním postižením, vydávání parkovacích průkazů, zdravotní agenda. V oblasti samosprávných agend vykonává odbor veřejné opatrovnictví za Město Vlašim. Pravomoci jsou dané zákony, některá oprávnění v zájmu zajištění ochrany zdraví a života nebo v přestupkovém řízení, se jeví represivně a práce s klienty je v některých případech z jejich strany nedobrovolná. V tom je zásadní rozdíl mezi sociálními službami poskytovanými na základě kontraktu, smlouvy a dobrovolně. Vzájemně je však dost prostoru pro spolupráci poskytovatelů sociálních služeb a státní správy – setkávání při individuální práci s klienty, síťování služeb pro rodiny i jednotlivce, iniciativy za změny v sociální oblasti regionu apod.

Tabulka č.11 Přehled sociálních služeb poskytovaných občanům na území ORP Vlašim.

Sociální služba	Poskytovatel služby	Druh sociální služby	Forma sociální služby
Azylové domy	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Sociální prevence	Pobytová
Domovy pro seniory	Domov ve Vlašimi	Sociální péče	Pobytová

Odborné sociální poradenství	Charita Vlašim RUAH o.p.s.	Sociální poradenství	Terénní, Ambulantní
Osobní asistence	Charita Vlašim	Sociální péče	Terénní
Raná péče	Centrum sociálních služeb Tlokov	Sociální prevence	Terénní, Ambulantní
Pečovatelská služba	Pečovatelská služba okresu Benešov Charita Vlašim	Sociální péče	Terénní
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Charita Vlašim	Sociální prevence	Terénní
Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi ZRNKO	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Sociální prevence	Terénní/Ambulantní
Terénní programy (soc. vyloučení)	Pečovatelská služba okresu Benešov Magdalena o. p. s.	Sociální prevence	Terénní
Podpora samostatného bydlení	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Sociální péče	Terénní
Sociální rehabilitace	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Sociální prevence	Terénní/Ambulantní
Odlehčovací služba	RUAH o.p.s.	Sociální péče	Terénní

Zdroj: vlastní šetření, 2020

Tabulka č. 12: Přehled poskytovatelů sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny uživatelů na území ORP Vlašim.

Cílová skupina	Poskytovatel služby
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	Magdalena o.p.s.
	RUAH o.p.s.
Etnické menšiny	Charita Vlašim
	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
Imigranti a azylanti	Charita Vlašim
Oběti domácího násilí	Charita Vlašim
Oběti trestné činnosti	Charita Vlašim
Osoby bez přístřeší	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Magdalena o.p.s.
Osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	Charita Vlašim
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Osoby s chronickým onemocněním	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Charita Vlašim

Osoby s jiným zdravotním postižením	Charita Vlašim
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Osoby s kombinovaným postižením	Charita Vlašim
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
	Centrum sociálních služeb Tloskov
Osoby s mentálním postižením	Charita Vlašim
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
	Centrum sociálních služeb Tloskov
Osoby s tělesným postižením	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
	Centrum sociálních služeb Tloskov
Osoby se sluchovým postižením	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Osoby se zdravotním postižením	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Osoby se zrakovým postižením	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.
Osoby v krizi	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	RUAH o.p.s.
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	Magdalena o.p.s.
	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Magdalena o.p.s.
Pachatelé trestné činnosti	Charita Vlašim
Rodiny s dítětem/děťmi	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	Charita Vlašim
Senioři	Domov ve Vlašimi, poskytovatel sociálních služeb
	Charita Vlašim
	Pečovatelská služba okresu Benešov
	RUAH o.p.s.
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Pečovatelská služba okresu Benešov
	Magdalena o.p.s.

Zdroj: vlastní šetření, 2020

6.2. Služby mimo území ORP Vlašim

Obyvatelé území ORP Vlašim mohou využívat i některé sociální služby, které se nacházejí mimo území MAS. Ne vždy je v možnostech cílových skupin, aby se za potřebnou službou dopravily, ať už ze zdravotních či finančních důvodů. Rozložení území ORP Vlašim, vůči okresnímu městu Benešov (nejbližší obce jsou od Benešova 18,5 km a nejvzdálenější až 55 km) a celkovému rozložení Středočeského kraje, kdy ORP Vlašim se nachází na jeho samotném okraji, nikterak nepřispívá k dostupnosti sociálních služeb. Mnoho sociálních služeb své zázemí soustředí do větších měst (krajská, okresní) a svou působností často kopírují rozložení okresů a krajů, které pak nepřekračují z důvodu dojezdnosti ke klientovi. Působnost služby dále může ovlivňovat, že jejím zřizovatelem město či kraj, který nechce překračovat působnost svého území. Z výše zmíněných důvodů je obzvláště pro obyvatele z východního území MAS obtížné využívat některé sociální služby.

Zde se nachází výčet služeb, které různou měrou poskytují své služby obyvatelům území ORP Vlašim. Rozsah působnosti ovlivňuje cílová skupina služby, vzdálenost služby a působnost dalšího poskytovatele stejného druhu služby. Většina níže zmíněných služeb působí ve městě Benešov, dále pak v Čerčanech, Odlochovicích a v Ledči nad Sázavou.

1. **Pečovatelská služba okresu Benešov** poskytuje **nízkoprahové denní centrum, azylový dům, noclehárnu** pro ženy i muže starší 18ti let, a to především pro osoby bez přístřeší a dále pak pro osoby, jejichž ohrožení sociálním vyloučením je spojeno se ztrátou bydlení. Tyto služby se nacházejí ve městě Benešov a jsou pro cílovou klientelu z ORP Vlašim dostupné při využití hromadné dopravy.
2. **Vltawia s.r.o.**, poskytuje **základní a odborné sociální poradenství**. Poradna poskytuje výchovnou, poradenskou a terapeutickou péči jedincům, partnerům, snoubencům, manželům, rodičům a dětem při řešení jejich rodinných a manželských problémů a mezilidských vztahů. Poradna sídlí v Benešově.
3. **Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.**; se zaměřuje na **odborné sociální poradenství**, doprovázení klientů s těžkým postižením, terénní poradenství v domácnostech klientů. Centrum poskytuje dále osobní asistenci a **sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** (občané využívají zážitkové výlety, vzdělávací semináře na výuku s počítači, či jiné aktivizační činnosti na podporu motoriky a mysli). Osobní asistence není občany ORP Vlašim využívána z důvodu poskytování těchto služeb Charitou Vlašim, Pečovatelskou službou okresu Benešov přímo na území ORP Vlašim. Cílovou klientelou centra jsou senioři a zdravotně postižení.
4. **Cesta integrace, o.p.s.**, nacházející se v Benešově, poskytuje všem osobám v nepříznivé životní situaci pomoc zahrnující **odborné sociální a právní poradenství** dle jejich individuální situace. Jedná se především o oblasti zahrnující majetkoprávní záležitosti, dále oblast dědictví, oblast rodiny, pracovněprávní záležitosti, finanční záležitosti, dluhy a sociální oblast.
5. **proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.** poskytuje lidem ohroženým domácím a sexuálním násilím, případně jejich osobám blízkým **odborné sociální a právní poradenství, intervenční službu a nadstavbové služby** (právní zastupování, psychoterapeutické poradenství, skupiny pro oběti domácího násilí). Všechny služby jsou poskytovány ambulantně v Benešově, případně s možností terénního výjezdu v odůvodněných případech.
6. **Magdaléna o.p.s.**, ve městě Benešov provozuje **Kontaktní centrum a odborné poradenství (K – centrum)**. V K-centru provádějí každé pondělí až pátek, vždy od 8:00 do 16:30 výměnu použitého injekčního materiálu (kus za kus) za sterilní včetně desinfekce, injekční vody, filtrů, kondomů, zdravotnického materiálu. Zároveň předávají informace o zdravotních rizicích a méně rizikové aplikaci. Kontaktní místnost, ve které klienti mohou obdržet hygienický (sprcha, praní prádla) a potravinový servis (káva, čaj, instantní polévky, šťáva), použít počítač (hledání zaměstnání, vyřízení soukromé korespondence, pomoc se psaním životopisu, tisk), použít telefon a jiné. Kontaktní místnost je otevřena každé pondělí, středu a pátek od 10:00 do 15:30. Cílovou klientelou jsou osoby ohrožené drogovou závislostí. Pro tuto cílovou skupinu může být vzdálenost kontaktního centra někdy velkou překážkou, kdy mohou řešit finanční situaci, a své peníze využijí na aktuální potřebu než na dopravu za službou. Dále si klienti či jeho blízké okolí (rodina) mohou po telefonické domluvě sjednat schůzku v poradně služby, která je hojně využívána s ohledem na zachování soukromí. Potencionální klienti mohou mít obavy k oslovení terénních pracovníků v jejich bydlišti a zveřejnění, tak svých problémů.

7. **Tři o.p.s.** poskytuje několik služeb (odborné sociální poradenství, pobytová odlehčovací služba, terénní odlehčovací služba, pečovatelská služba, centrum denních služeb) avšak pro obyvatele území ORP Vlašim je dostupná pouze **pobytová odlehčovací služba**. Ostatní služby nejsou poskytovány pro občany ORP Vlašim z důvodu přílišné vzdálenosti. Služba sídlí v Čerčanech. Odlehčovací služba pobytová je určena všem lidem žijícím v domácím prostředí, kteří jsou z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení závislí na pomoci druhé osoby.
8. **Centrum na podporu integrace cizinců pro Středočeský kraj** se zaměřuje na dlouhodobě legálně pobývajících cizince a dále osoby, kterým byla udělena mezinárodní ochrana (azylanti a osoby požívající doplňkové ochrany). Centrum nabízí **odborné sociální poradenství**, právní poradenství, kurzy českého jazyka, tlumočnické služby v různých jazycích, sociokulturní kurzy, provoz internetového pracoviště a knihovny, vzdělávací, kulturní a společenské akce. Kontaktní pracoviště pro Středočeský kraj se nachází v Benešově, které mohou navštívit obyvatelé z celého území MAS. Pro jihovýchodní část území se v podobné vzdálenosti (jako do Benešova) nachází pracoviště v Kutné Hoře, ve kterém už obyvatelé území MAS nejsou primární cílovou skupinou (z důvodu územního rozsahu služby), nicméně i jim bude v případě potřeby služba poskytnuta.
9. **Centrum sociálních služeb Petrklíč** provozuje v Ledči nad Sázavou **denní stacionář** určený osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku nebo lehkého, středního, těžkého i hlubokého zdravotního postižení (mentální, tělesné a kombinované postižení) ve věku od 3 let s neomezenou horní hranicí. Jedná o nejbližší dostupný denní stacionář, avšak svým umístěním mimo region je pro většinu obyvatel území ORP Vlašim hůře dostupný. Stacionář poskytuje i službu svozu klientů a je možné požádat město Vlašim o příspěvek na svoz.
10. **ICSS Odlochovice** je příspěvková organizace zřizovaná Hlavním městem Praha. Organizace poskytuje pobytové sociální služby. **Domov pro osoby se zdravotním postižením** je poskytován dětem i dospělým lidem s mentálním postižením a s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným nebo smyslovým. Věková skupina pro poskytování sociální služby u nezletilých dětí je od 1 roku u dospělých žen i mužů neomezeně. **Chráněné bydlení** je poskytováno dospělým lidem s mentálním postižením a s mentálním postižením v kombinaci s postižením tělesným nebo smyslovým pro ženy i muže od věku 19-ti let. Sociální služby jsou přednostně určeny občanům s trvalým bydlištěm na území Hlavního města Prahy. Ojedinele jsou se souhlasem zřizovatele v případě volné kapacity přijímáni i klienti z území ORP Vlašim.
11. **CERPOS – Dům na půl cesty** je provozován spolkem CERPOS, z.s., a poskytuje **pobytovou službu na přechodnou dobu**, zpravidla na dobu jednoho roku, pro osoby od 18 do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež. Kapacita služby je 12 osob, je realizována ve dvou mezonetových bytech 4+1. Služba je zpoplatněna: 100,-Kč/den, 3000,- Kč za měsíc. V rámci služby je poskytováno ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Tabulka č. 13: Přehled sociálních služeb poskytovaných mimo území ORP Vlašim občanům z území ORP Vlašim.

Sociální služba	Poskytovatel	Druh sociální služby	Forma sociální služby	Místo poskytování služby
Nízkoprahové denní centrum	Pečovatelská služba okresu Benešov	Sociální prevence	Ambulantní	Benešov
Azylový dům	Pečovatelská služba okresu Benešov	Sociální prevence	Pobytová	Benešov
Noclehárna	Pečovatelská služba okresu Benešov	Sociální prevence	Ambulantní	Benešov
Odborné sociální poradenství	Vltawia s.r.o.	Sociální poradenství	Ambulantní	Benešov
	Centrum pro zdravotně postižené a seniory Středočeského kraje, o.p.s.	Sociální poradenství	Ambulantní, Terénní	Benešov
	Cesta integrace, o.p.s.	Sociální poradenství	Ambulantní, Terénní	Benešov
	Magdaléna o.p.s.	Sociální poradenství	Ambulantní	Benešov
	RUAH o.p.s.	Sociální poradenství	Ambulantní, Terénní	Benešov
	Diakonie ČCE – Střední čechy	Sociální poradenství	Ambulantní	Benešov
	Centrum na podporu integrace cizinců pro Středočeský kraj	Sociální poradenství	Ambulantní	Benešov/ Kutná hora
Intervenční centrum	proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o.p.s.	Sociální prevence	Ambulantní, terénní	Benešov
Kontaktní centrum	Magdaléna o.p.s.	Sociální prevence	Ambulantní	Benešov
Osobní asistence	Tři o.p.s.	Sociální péče	Pobytová	Čerčany
Denní stacionář	Centrum sociálních služeb Petrkův	Sociální péče	Pobytová	Ledeč nad Sázavou
Domov pro osoby se zdravotním postižením	ICSS Odlochovice	Sociální péče	Pobytová	Odlochovice
Chráněné bydlení	ICSS Odlochovice	Sociální péče	Pobytová	Odlochovice
Tísňová péče	Anděl na drátě, z.ú	Sociální péče	Terénní	Vlašim

6.3. Nedostupné služby

Zde se nachází výčet existujících sociálních služeb, které nejsou pro obyvatele území ORP Vlašim dostupné, protože se nenacházejí v jejich blízkém okolí. V případě potřeby pomoci se obyvatelé území nemohou obrátit na kvalifikovanou osobu v regionu a svou situaci musí řešit sami, nebo s neprofesionály, případně s dojezdem do vzdálenějšího místa. Nedostupnost služby v tomto případě neznamená, že je služba v regionu skutečně potřebná, resp. že by se naplnila kapacita služby a její poskytování by bylo efektivní. Na konci podkapitoly 6.3 jsou pak uvedeny nedostupné služby, které byly vyhodnoceny zároveň jako potřebné.

- **Centrum denních služeb** (poskytuje služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba zajišťuje pomoc při osobní hygieně; stravu; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a další)
- **Denní stacionář** (poskytuje službu osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba zajišťuje pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu; pomoc při osobní hygieně; stravu; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a další)
- **Týdenní stacionář** (poskytuje službu osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba zajišťuje pobyt; pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu; pomoc při osobní hygieně; stravu; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a další)
- **Domov pro osoby se zdravotním postižením** (poskytuje dlouhodobou pobytovou službu osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba zajišťuje pobyt; pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu; pomoc při osobní hygieně; stravu; výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti; zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a další. V tomto typu služby může být u nezletilých klientů vykonávána ústavní výchova, výchovná opatření nebo předběžné opatření.)
- **Domov se zvláštním režimem** (poskytuje pobytovou službu osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.)
- **Chráněné bydlení** (je pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.)
- **Průvodcovské a předčitatelské služby** (jsou služby poskytované osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu věku nebo zdravotního postižení v oblasti orientace nebo komunikace, a napomáhá jim osobně si vyřídit vlastní záležitosti)

- **Tlumočnické služby** (jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované osobám s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.)
- **Krizová pomoc** (Krizová pomoc je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Služba poskytuje ubytování, stravu, sociálně terapeutickou činnost, pomoc při uplatňování práv a další.)
- **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež** (poskytuje ambulantní a terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace.)
- **Služba následné péče** (jsou ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují.)
- **Sociálně terapeutická dílna** (je služba poskytovaná osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umísťitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.)
- **Terapeutické komunity** (poskytují pobytové služby i na přechodnou dobu pro osoby závislé na návykových látkách nebo osoby s chronickým duševním onemocněním, které mají zájem o začlenění do běžného života.)

V současné době není na území MAS žádné **zdravotnické zařízení lůžkové péče, které by poskytovalo pobytové sociální služby**. Nejblíže je Nemocnice Rudolfa a Stefanie v Benešově, které provozuje oddělení dlouhodobé ošetrovatelské péče. To zajišťuje následnou péči pacientům, kteří po zvládnutí akutního stavu nedosáhnou dostatečné soběstačnosti k tomu, aby mohli být propuštěni do domácího ošetřování, vyžadují doléčení za hospitalizace a další rehabilitaci. Dále je zde poskytována zdravotně sociální služba – odborné poradenství.

Při mapování území v roce 2020 byly za pomoci plošného dotazníkového šetření, cílené spolupráce s pracovníky sociálních služeb a při jednáních pracovních skupin identifikovány z chybějících služeb ty, které jsou na území vnímány jako nejvíce potřebné.

Nejvíce potřebné chybějící sociální služby:

- Denní stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Denní stacionář pro děti s postižením
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
- Odlehčovací služba pro děti s postižením
- Chráněné bydlení
- Centrum duševního zdraví (nejedná se o sociální službu, ale o zdravotně sociální zařízení pro osoby s psychickými onemocněními)

7. Sociální bydlení

V Evropské unii dosud neexistuje jednotná definice sociálního bydlení. Stejně tak v ČR, nicméně počet osob s příspěvkem či doplatkem na bydlení v České republice se neustále zvyšuje. Sociální byty vnímá veřejnost (i odborná) jako bydlení pro osoby bez vlastního přístřeší, bez vlastního bytu, s poskytovanými sociálními službami. V roce 2018 žádalo o dávky na bydlení 223 194 osob.⁵

Co je „Sociální bydlení“?

Sociální bydlení je bydlení poskytované osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým, včetně lidí, kteří vynakládají na bydlení nepřiměřenou výši svých příjmů. Sociální bydlení je poskytováno za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy. Sociální bydlení je na místní úrovni poskytováno vždy formou bydlení v bytech, přičemž může být propojeno na sociální služby.

Sociální byt je standardní zkolaudovaný byt, který je přidělován na základě posouzení bytové nouze. Poskytování bydlení v sociálním bytě je doprovázeno sociální prací, přičemž míra poskytování závisí na potřebách klienta a výsledku sociálního šetření dané domácnosti.

V případě obyvatel sociálních bytů, kteří podporu sociální práce nepotřebují nebo přestali potřebovat, se poskytované sociální bydlení označuje jako dostupné bydlení.

Místní systém sociálního bydlení může obsahovat také prvek krizového bydlení, které představuje rychlý nástroj pomoci v krizových situacích. Zpravidla se jedná o sociální službu azylový dům nebo speciálně vyčleněné byty, které podléhají zrychleným postupům při schvalování nájemní smlouvy či smlouvy o ubytování. Jde o krátkodobé formy ubytování, zpravidla poskytované nejdéle do jednoho roku.

Zdroj: <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/co-je-socialni-bydeni/zakladni-informace-osb>

Byty zvláštního určení

Sociální bydlení se v praxi někdy překrývá s účelem tzv. bytů zvláštního určení, které legislativa ČR již zná. Byty zvláštního určení jsou byty zvlášť stavebně upravené pro ubytování osob zdravotně postižených, a to pohybově (zejména imobilních osob na invalidním vozíku) nebo osob postižených zrakově či sluchově. Do kategorie bytů zvláštního určení patří také domy s pečovatelskou službou a chráněné bydlení. Uzavírání nájemních smluv pak podléhá zvláštnímu režimu (§ 10 odst. 1 zákona č. 102/1992 Sb.).

Sociální bydlení na území MAS Blaník

⁵http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/images/soubory/Ostatni/Soci%C3%A1ln%C3%AD_d%C3%A1vky_na_bydlen%C3%AD.pdf

V současné době je situace na území MAS Blaník nerovnoměrná. Strategie bytové politiky bytů zvláštního určení nebo sociálního bydlení ve většině obcí území MAS Blaník chybí. Většina obcí nedisponuje vlastním bytovým fondem, a tedy nevlastní ani žádné sociální byty. Pokud už takové byty vlastní, většinou byly pořízeny z dotací ze státního rozpočtu a tyto byty jsou více jak 10 let staré. Dále existují byty v soukromém vlastnictví, např. v Načeradci či ve Vlašimi, jejichž majitelé je cíleně pronajímají osobám v sociální nouzi, např. samoživitelkám s dětmi, osobám přijímajícím dávky pomoci v hmotné nouzi atp. Nejedná se tedy plně o sociální bydlení, ale částečně tyto byty funkci sociálního bydlení v regionu nahrazují.

Přehledné informace o existenci sociálních bytů a bytů zvláštního určení v jednotlivých obcích naleznete níže v tabulce.

Tabulka "Přehled aktuálního počtu sociálních bytů a bytů zvláštního určení podle obcí na území MAS Blaník", na základě telefonického a dotazníkového šetření MAS Blaník, z. s. – říjen–listopad 2020, provedla Mgr. A. Dufková a Seznamu obcí s dotovanými byty z MMR ⁶

Název obce	Sociální bydlení		Byty zvláštního určení	
	Počet bytových jednotek	Poznámka	Počet bytových jednotek	Poznámka
Bernartice	0			
Blažejovice	0			
Borovnice	(1)	Obec poskytuje 1 obecní byt pro nízkopříjmovou rodinu.		
Ctiboř	0			
Čechtice	2	Obec do budoucna plánuje startovací byty, má zakoupené a připravené pozemky.	23	Dům s pečovatelskou službou
Děkanovice	0			
Dolní Kralovice	12	Dům pro nízkopříjmovou skupinu obyvatel		
Dunice	0			
Hradiště	0	Obec má projektový záměr vybudování sociálního bytu.		
Hulice	0			
Chlum	0			
Chmelná	0			
Javorník	0			
Kamberk	3			
Keblov	0			
Kladruby	0			
Kondrac	0			
Křivsoudov	0			
Kuňovice	0			
Libež	0			
Loket	0			

⁶ <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/bytova-politika/seznam-obci-s-dotovanymi-byty>

Louňovice pod Bláníkem	0			
Miřetice	0			
Mnichovice	0			
Načeradec	(20)	Jedná se o byty v soukromém vlastnictví, jejichž nájemníci jsou sociálně slabší rodiny (přijímají dávky pomoci v hmotné nouzi apod.)	10	Dům s pečovatelskou službou
Ostrov	0			
Pavlovice	0			
Pravonín	0			
Radošovice	6	Obec má 6 bytů v místní staré škole a na faře pro nízkopříjmové rodiny.		
Rataje	0			
Řimovice	0			
Slověnice	0			
Snět	0			
Soutice	0			
Strojetice	0			
Studený	0			
Šetějovice	2			
Tichonice	0			
Tomice	0	Obec zvažuje vybudovat sociální byty nad hasičskou zbrojnicí.		
Trhový Štěpánov	0			
Veliš	0			
Vlašim	(0)	Město má 11 „holobytů“ pro krátkodobé ubytování: slouží pro osoby exekučně vystěhované z městských bytů, na uskladnění nábytku z takto vyklizených městských bytů; je-li volno, lze zde ubytovat osoby bez vlastního bytu, v bytové nouzi apod., ale jen krátkodobě, byty neplní funkci sociální bydlení.	65	Ve městě je 6 bezbariérových bytů a 59 bytů ve dvou domech s pečovatelskou službou.
Vracovice	0			
Zdislavice	0			

8. Sociální podnikání

Sociální podnikání se zaměřuje na podnikatelskou činnost z hlediska společenských dopadů, a sice efektivní využívání dostupných prostředků nejen za účelem dosažení zisku. Jde o celospolečensky prospěšné působení s cílem zmírnění dopadů negativních společenských jevů (nezaměstnanost konkrétních skupin, hrozba soc. vyloučení apod.).

V těchto aktivitách je velmi důležitá spolupráce jak s místním úřadem práce, tak s obcemi, které prostřednictvím podpory podnikatelské činnosti sociálních podniků podporují všestranný rozvoj svého území a starají se o potřeby svých občanů.

Oficiálně neregistrujeme sociální podnikání na území ORP Vlašim. Činnosti blízké sociálnímu podnikání zde provozuje ČSOP Vlašim.

Co je sociální podnikání?

Sociální podnikání jsou podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Zisk je z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu. (České sociální podnikání, 2020)

TESSEA vydala sadu rozpoznávacích znaků pro obecný sociální podnik a integrační sociální podnik. Sociální podniky jsou veřejně prospěšné, orientují se na cílové skupiny uvedené v základacích dokumentech, jejich řízení je demokratické a nezávislé, více než 50% zisku musí reinvestováno do rozvoje podniku nebo naplňování jeho cíle. Specifickou rolí sociálně integračního podniku je sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce. Veřejně prospěšným cílem tohoto typu podniku je zaměstnávání více než 30 % osob ze znevýhodněných skupin, kterým je poskytována podpora k dosažení jejich specifických potřeb (TESSEA, 2020).

Zdroje:

<https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/principy-a-definice>

<http://www.tessea.cz/tessea-o-nas/definice-a-principy-socialniho-podnikani>

9. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
- v území MAS Blaník je fungující síť poskytovatelů sociálních služeb - existuje více terénních sociálních služeb než pobytových - azylový dům pro rodiny s dětmi - Terénní služba Magdalény o.p.s. - pečovatelská služba + DPS ve 3 obcích ORP - Rytmus zprostředkovává zaměstnávání osob s postižením a učí je návykům, podpora samostatného bydlení pro osoby s postižením, aby mohly zůstat ve svém přirozeném domově - Domov ve Vlašimi (pro seniory) - domácí zdravotní a ošetrovatelská péče - Sociálně aktivizační služby pro seniory - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - terénní a pobytové služby hospic Čerčany, terénní hospicová péče Ruah, o.p.s. - Azylový dům, noclehárna a nízkoprahové denní centrum pro muže a ženy dostupné v Benešově - Pečovatelská služba okresu Benešov poskytuje terénní službu pro muže a ženy ohrožené sociálním vyloučením, nebo sociálně vyloučeným na území ORP Vlašim - materiální a potravinová pomoc, sociální šatník - Pravidelná setkání poskytovatelů soc. služeb organizace - dostupnost LDN - získávání finančních prostředků z ESF - spolufinancování sociálních služeb většími obcemi - spolupráce s odborem sociálním a zdravotním Městského úřadu Vlašim - volnočasové aktivity pro děti (Domeček, Podblanické ekocentrum, spolkové domy) - kluby důchodců - aktualizace komunitního plánu rozvoje sociálních služeb	- chybí adiktologie služby – pracoviště či poradna, kontaktní místo pro klienty a jejich rodiny - malé obce mají nízkou finanční angažovanost při zajišťování sociálních služeb pro obyvatele - nezaměstnanost – chybí částečné úvazky pro matky s dětmi - dochází k rušení a omezování služeb v území (služby se soustředí do větších obcí/měst) a jejich pokrytí na venkově je nedostatečné (obchod, pošta a jiné) - v regionu není dostatek pracovních příležitostí v místě bydliště, za prací je třeba dojíždět do větších obcí (Vlašim, Trhový Štěpánov, Dolní Kralovice, Praha), - institut práce z domova či jiné alternativy není příliš rozšířen - chybí chráněné bydlení navazující na azylové, sociální byty (malometrážní) a „přestupní“ bydlení pro sociálně slabé a osoby se zdravotním postižením - není nízkoprahové zařízení pro děti a mládež přímo v ORP Vlašim - chybí denní stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením - chybí školní psycholog a systém terénní psychologické péče pro děti a rodiny - většina obcí ve svém bytovém fondu žádné sociální byty nemá. - nedostatečná dostupnost autobusové dopravy - chybí psychiatrická péče + absence Centra duševního zdraví na celém okresu Benešov - není nastaven grantový fond na spolufinancování sociálních služeb pro poskytovatele fungující na území ORP Vlašim
Příležitosti	Hrozby
- existují lidské zdroje pro sociální služby v regionu - dobrovolnictví - víceleté financování - zájem obyvatel o život na venkově - celospolečenský důraz na zlepšení kvality života seniorů - mezigeneračních aktivity - benefity pro seniory od bývalých zaměstnavatelů (př: levnější obědy, příspěvky na spoření) - soukromí investoři v pobytových službách - dostupnost internetu pro online život seniorů	- finanční nejistota péče o seniory a sociálně slabé, nízkopříjmové či bezpříjmové skupiny (dotační tituly státní, krajské a další) - neadekvátní využití příspěvku na péči ze strany příjemců příspěvku - zvyšování nezaměstnanosti - majetková trestná činnost - obecné stárnutí populace - zadluženost, exekuce obyvatel - rizikové chování v dopravě - Výskyt pandemie (jako je covid-19)

- informovanost o sociálních službách a zdravotnické péči –informace pro starosty, veřejnost i cílové skupiny a rodinné příslušníky - zaměstnání osob se zdravotním postižením - rozvoj sociální podnikání - doučování dětí v sociálně slabých rodinách - zlepšení rodičovským kompetencím v sociálně slabých rodinách - trend stárnutí populace - terénní služby mají možnost poskytovat službu i v odlehlých obcích – dojezdnost služebními auty. - rekonstrukce bytového fondu obcí	- Týrání a domácí násilí (např: senioři, rodiny s dětmi a jiné) - Hrozba v online prostředí (pro seniory, děti, mladistvé a jiné) - nárůst počtu bezpříjmových seniorů (bez nároku na důchod z důvodu neodpracovaných let) - Finanční udržitelnost služeb péče o děti do 3 let
---	---

10. Strategická část

Role komunitního plánu spočívá v pojmenování toho nejdůležitějšího, co je potřeba na daném území rozvíjet a zlepšovat. Následující část plánu vychází z dotazníkových šetření a činnosti pracovních skupin, na kterých byly formulovány cíle, specifické cíle, opatření a jejich aktivity.

Strategická část Komunitního plánu sociálních služeb ORP Vlašim popisuje plánovaný rozvoj sociálních a návazných služeb. Lze předpokládat, že některé cíle komunitního plánu se nepodaří naplnit vůbec nebo ne v plném rozsahu, protože se nemusí na vše najít vhodné financování, realizátor, nebo prostory.

10.1. Vize

Na území ORP Vlašim jsou kvalitní sociální služby dostupné pro všechny potencionální uživatele. Díky terénním a ambulantním službám mohou obyvatelé ORP Vlašim žít v domácím prostředí i ve vysokém věku či se zdravotním postižením. V případě potřeby pobytové služby je tato služba v přijatelné dojezdové vzdálenosti, aby byl uživatel i nadále v kontaktu se svými blízkými. Široká veřejnost je dobře informována o sociálních službách na území. Je kladen důraz na vysokou profesionalitu sociálních pracovníků, pracovníků v sociálních službách, dobrovolníků a pečujících osob. Obyvatelům se daří sladit pracovní, osobní a rodinný život. V sociální oblasti fungují místní partnerství a dobrovolnictví a důraz je kladen na prevenci sociálně negativních jevů například formou podpory zaměstnanosti či podpory mimoškolních aktivit dětí a mládeže.

Prioritní cíle se zaměřením na sociální a návaznou oblast

Cíl	Specifický cíl
1. Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb	1.1. Vzdělávání pracovníků v sociálních službách
	1.2. Informovanost veřejnosti o sociálních službách
	1.3. Materiální a finanční zajištění soc. služeb
	1.4. Rozšiřování sociálních služeb a doprovodných programů
2. Podpora rodin s dětmi	2.1. Dostupné a kvalitní poradenství pro rodiny s dětmi
	2.2. Rozvoj mimoškolních aktivit pro děti a mládež
	2.3. Podpora rodin s dětmi s postižením
3. Podpora seniorů a osob s postižením	3.1. Podpora terénních služeb a péče v domácím prostředí
	3.2. Aktivizace seniorů a osob se zdravotním postižením
	3.3. Podpora mobility seniorů a osob se zdravotním postižením
	3.4. Pobytové služby pro seniory a osoby s postižením
4. Podpora lidí ohrožených sociálním vyloučením a vyloučených	4.1. Podpora služeb psychiatrické péče
	4.2. Sociální bydlení
	4.3. Podpora zadlužených osob
5. Podpora zaměstnanosti	5.1. Podpora zaměstnávání osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených
	5.2. Podpora zaměstnávání osob s postižením

10.2. Prioritní cíl 1. - Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb

Specifický cíl 1.1. Vzdělávání pracovníků v sociálních službách	
Popis a zdůvodnění	Důležitou podmínkou pro poskytování kvalitní péče ze strany poskytovatelů sociálních služeb je i kvalitní vzdělání jejich zaměstnanců. Cílem je neustálé prohlubování a zvyšování kvalifikace a dovedností zaměstnanců služeb i nad rámec zákonné povinnosti, předávání si dobré praxe a předcházení syndromu vyhoření.
Opatření	1.1.1. Podpora setkávání poskytovatelů soc. služeb (předávání dobré praxe v oblasti sociální práce) – Podporovány budou aktivity jako například: pravidelné setkávání zástupců sociálních služeb, které se uskuteční alespoň 1x ročně.
	1.1.2. Vzdělávání sociálních pracovníků (odborné kurzy a školení)
	1.1.3. Rozvoj pracovníků v sociálních službách v oblasti osobnostně sociálního rozvoje – prevence syndromu vyhoření, regenerace, psychosociální hygiena a jiné
	1.1.4. Zajištění supervize pro všechny pracovníky a dobrovolníky v sociálních službách
Cílová skupina	Zaměstnanci sociálních služeb

Specifický cíl 1.2. Informovanost veřejnosti o sociálních službách	
Popis a zdůvodnění	Je třeba zajistit různé způsoby předávání informací o poskytovaných sociálních a návazných službách tak, aby byly dostupné všem cílovým skupinám obyvatel s ohledem na jejich aktuální komunikační možnosti. Již fungující i nově vznikající informační způsoby je potřeba udržovat aktuální a neustále distribuovat po území. V komunikačním procesu je důležité zapojení více subjektů, např. samotných poskytovatelů sociálních služeb, městských a obecních úřadů, zdravotnických zařízení, místního tisku či soukromých subjektů. Zajištěním možnosti prezentovat sociální a návazné služby na akcích pořádaných na území ORP Vlašim bude zajištěno zvyšování povědomí veřejnosti o činnostech a nabídkách poskytovaných služeb. Účast služeb na akcích umožní navázání či rozšíření spolupráce mezi službou a uživatelem a získání zpětné vazby.
Opatření	1.2.1. Rozvoj široké škály online i offline komunikačních kanálů (poskytovatelů sociálních služeb, úřadů ad.) – Podporovány budou aktivity jako například: Katalog poskytovatelů sociálních služeb pro občany ORP Vlašim v elektronické i tištěné variantě, centrální distribuce letáček jednotlivých služeb do lékáren, čekáren lékařů. Informace o službách na webových stránkách obcí a měst, ve vývěskách obcí.
	1.2.2. Prezentace sociálních služeb na akcích pořádaných na území ORP Vlašim – Podporovány budou aktivity jako například: Představení sociálních služeb na setkání starostů, na členských schůzích MAS a na veřejných akcích pořádaných obcemi.
Cílová skupina	Široká veřejnost Uživatelé sociálních služeb

Specifický cíl 1.3. Materiální a finanční zajištění soc. služeb	
Popis a zdůvodnění	Pro kvalitní poskytování služeb je kromě kvalifikovaných odborníků zapotřebí i dobré technické a materiální zabezpečení služeb. Materiální vybavení služeb zvyšuje kvalitu a efektivitu poskytované péče, dopravní prostředky zvýší dojezdnost služeb i do odlehlých částí území a sníží časovou náročnost dopravy pracovníků za klienty. Na území ORP působí více služeb, které zde nemají zázemí. Vytvořením sdíleného zázemí budou moci sociální služby rozšířit svou nabídku poskytovaných služeb i o ambulantní. V případě trvalého zázemí budou služby více k zastížení, protože budou mít pevně definované místo, kam za nimi obyvatelé území mohou zajít. Vytvořením jednotného systému pro finanční podporování sociálních služeb ze stran obcí dojde k efektivnímu a spravedlivému přerozdělování peněz. Spolufinancování sociálních služeb ze strany obcí pomůže především obyvatelům. Sociální služby budou tak moci více dojíždět za svými klienty.
Opatření	1.3.1. Zlepšení materiálních podmínek pro poskytování soc. služeb – Podporovány budou aktivity jako například: Vybavení kanceláří, pořízení automobilu, nákup pomůcek a další.
	1.3.2. Sdílené zázemí pro dojíždějící soc. služby ve Vlašimi – Podporovány budou aktivity jako například: Vytvoření pevného sdíleného zázemí pro služby poskytující své služby na území ORP Vlašim. (např. Rytmus, Magdaléna, Ruah a další)
	1.3.3. Rozšiřování a zkvalitňování zázemí sociálních služeb – Podporovány budou aktivity jako například: stavební úpravy, bezbariérovost, revitalizace pozemků; a další.
	1.3.4. Trvalá finanční podpora stávajících služeb – Nastavení centrálního ceníku pro příspěvky sociálním službám ze stran obcí v ORP Vlašim
Cílová skupina	Poskytovatelé sociálních služeb Obce

Specifický cíl 1.4. Rozšiřování poradenských služeb a doprovodných programů	
Popis a zdůvodnění	Na území ORP Vlašim je potřeba podporovat a rozšiřovat oblast poradenství. Je třeba rozšiřovat kapacity poraden s dlouhou čekací lhůtou a zavádět nové potřebné poradny, aby pomoc byla dostupná všem cílovým skupinám obyvatel, kteří budou potřebovat poradenskou, psychologickou, terapeutickou a právní pomoc. Na území ORP Vlašim fungují programy na prevenci kriminality a protidrogové prevence. Je nezbytné i v budoucnu v těchto aktivitách pokračovat a rozvíjet je dle aktuální situace a potřeb území. Spolupráce s dobrovolníky je v tuto chvíli v kompetencích a možnostech jednotlivých organizací. Bylo by potřebné dobrovolníky zastřešit, tzn. vytvořit platformu/organizaci, která by dobrovolnictví propagovala a shromažďovala dobrovolníky na území. Organizace by zvyšovala jejich kompetence, vzdělávání a distribuovala dobrovolníky do služeb.
Opatření	1.4.1. Rozšiřování a podpora poradenství. Podporovány budou aktivity jako například: otevření adiktologické poradny a ambulance, Zvýšit kapacitu logopedické ambulance

	1.4.2. Podpora projektů v oblasti prevence a bezpečnosti. Podporovány budou aktivity jako například: Vzdělávací programy pro bezpečný pohyb v online prostředí, Prevence a šetření šikany na školách, Zvýšené a pravidelné informování seniorů, jak se bránit různým způsobům zneužití
	1.4.3. Rozvoj terapií v sociálních službách. Podporovány budou aktivity jako například: arteterapie, canisterapie, muzikoterapie a další
	1.4.4. Podpora dobrovolnictví. Podporovány budou aktivity jako například: Služba zajišťující koordinaci výkonu dobrovolnictví – včetně vyhledávání a vzdělávání dobrovolníků, propagace dobrovolnictví a osvěta
Cílová skupina	Poskytovatelé sociálních služeb Uživatelé sociálních služeb Široká veřejnost

10.3. Prioritní cíl 2. – Podpora rodin s dětmi

Specifický cíl 2.1. Dostupné a kvalitní poradenství pro rodiny s dětmi	
Popis a zdůvodnění	Na území ORP Vlašim je potřeba podporovat a rozšiřovat oblast poradenství. Dlouhodobě je sledována potřeba v zajištění psychologů na základních školách, a to z důvodů výchovných problémů dětí na základních školách, které mnohdy mohou vycházet ze složitých rodinných vztahů. Dále by bylo potřeba systém doplnit o odborné pracovníky s psychologickým či psychiatrickým vzděláním i mimo školní prostory, aby je mohli navštěvovat všechny rodiny bez ohledu na situaci ve škole. Pomoc by měla být určena celým rodinám, či jejich členům, kteří se ocitli v náročné životní události, jejíž zvládnutí překračuje schopnosti jedinců a ovlivňuje chod celé rodiny. Na území ORP Vlašim působí Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, kterou je potřeba nadále rozvíjet a podporovat v její činnosti. Navýšením úvazků a zajištěním dopravních prostředků bude služba dostupnější i pro vzdálené oblasti. Služba cílí na dysfunkční rodiny a společně s jejími členy se snaží situaci vyřešit, aby nedocházelo k rozpadu rodiny a odebrání dětí z péče rodičů. Další návaznou službou, která je potřebná pro zabezpečení sítě sociálně aktivizačních služeb, je mediační služba. Mediací je metoda kultivovaného a efektivního řešení rodinných sporů za pomoci prostředníka – mediátora. Cílem je uzavřít vyváženou a oboustranně přijatelnou dohodu. Je třeba, aby byla mediace v rámci ORP Vlašim dostupná (jak místně, tak finančně) a stabilně zakotvena i s ohledem např. na vývoj zejména porozvodových konfliktů. Bylo by proto žádoucí mít nasmlouvané pracovníky, kteří budou trvale a pravidelně působit na území ORP Vlašim.
Opatření	2.1.1. Psychologická a terapeutická pomoc rodinám s dětmi, popřípadě psychiatrická Podporovány budou aktivity jako například: zavedení psychologů na základních školách v území, kdy jeden psycholog může působit na více školách na částečné úvazky; podpora a rozšiřování kapacit psychologických poraden na území ORP Vlašim; vznik a podpora Centra duševního zdraví na území ORP Vlašim

	(nabízí psychiatrickou péči spojenou se sociální prací s klienty s duševním onemocněním a jejich rodinami).
	2.1.2. Zvýšení dostupnosti sociálních služeb i v odlehlých obcích. Podporovány budou aktivity jako například: Navýšení kapacity SAS Zrnko
	2.1.3. Podpora dostupnosti mediace. Podporovány budou aktivity jako například: Vytvoření pracovního místa pro mediátora, Nasmlouvání mediátorů, kteří budou své služby pro obyvatele ORP poskytovat bezplatně nebo za sníženou, dotovanou cenu.
	2.1.4. Podpora projektů v oblasti rozvoje rodičovských kompetencí a rozvoje školních návyků. Podporovány budou aktivity jako například: Poskytování bezplatného nebo za nízkou úplatu doučování ze stran poskytovatelů sociálních služeb, Učení rodičů a zvyšování jejich rodičovských dovedností
Cílová skupina	Rodiny s dětmi

Specifický cíl 2.2. Rozvoj mimoškolních aktivit pro děti a mládež	
Popis a zdůvodnění	Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež je důležitá, protože volnočasové aktivity mají pozitivní vliv na předcházení výskytu sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Na území ORP Vlašim se nachází mnoho spolků a organizací pořádajících pravidelné kroužky pro děti a mládež. Avšak je třeba vyvíjet aktivitu i pro děti z nízkopříjmových rodin a rodin sociálně slabších, protože děti z takovýchto rodin často žádné placené kroužky nenavštěvují. Největší výskyt neorganizované mládeže je ve městě Vlašim, kde se nachází několik zařízení poskytujících kroužky za poplatek. Tento specifický cíl je zaměřený na skupiny dětí a mládeže, které nedochází na žádné organizované aktivity a scházejí se v ulicích města. Vytvořením otevřeného prostoru (např. hřiště) se dětem a mládeži vytvoří místo, kde budou moct trávit svůj volný čas. V tuto chvíli se na území ORP Vlašim nenachází žádný volně přístupný a bezpečný prostor pro děti a mládež, kam by mohli přijít a s pomocí odborníků řešit své problémy. Vytvořením Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež se vytvoří bezpečný prostor pro děti ze sociálně slabších rodin a rodin s patologickými jevy. Cílem peer programů je spolupráce mladých dospělých s dětmi a mládeží s ORP. Peer „kamarádi“ budou napomáhat v běžných denních aktivitách (doučování, vytváření programu na volný čas, trávení společného času, povídání si) a pomáhat, tak sociálně vyloučeným dětem ke kvalitnímu a plnohodnotnému rozvoji.
Opatření	2.2.1. Vytvoření prostoru pro neorganizované aktivity dětí a mládeže. Podporovány budou aktivity jako například: Vybudování hřiště a vnitřních prostorů např. herny.
	2.2.2. Podpora peer programů.
	2.2.3. Zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
Cílová skupina	Děti a mládež

Specifický cíl 2.3. Podpora rodin s dětmi s postižením

Popis a zdůvodnění	Denní stacionář je ambulantní služba poskytovaná dětem a mladistvým, kteří se z důvodu jakéhokoliv postižení neobejdou bez neustálé pomoci jiné fyzické osoby. Tyto děti obvykle bydlí doma s rodinou, která se o ně chce starat, ale aby nemuseli členové domácnosti celý svůj soukromý i pracovní život podřídit péči o postižené dítě, je cílem zřídit na území ORP Vlašim denní stacionář pro děti s postižením. Tato služba umožňuje dětem, které jsou závislé na cizí pomoci, žít v jejich přirozeném prostředí a zároveň dovolí pečovatelům nerezignovat na svoje profesní a volnočasové aktivity a skloubit je s osobní péčí o dítě se zdravotním postižením. Pobyt ve stacionáři by přispěl k rozvoji osobnosti, dovedností a sociálních kontaktů, které se postiženým dětem pobývajícím převážně doma těžce navazují. Na území ORP v tuto chvíli není služba poskytující pomoc rodinám s dětmi s postižením, která by své služby provozovala v přirozeném prostředí klientů. Odlehčovací služba by umožnila pečující osobě dobu na odpočinek a ve vymezených časech se starala o potřeby dítěte.
Opatření	2.3.1. Vznik denního stacionáře pro děti s postižením
	2.3.2. Zřízení odlehčovací služby pro děti s postižením
Cílová skupina	Rodiny s dětmi s postižením

10.4. Prioritní cíl 3. – Podpora seniorů a osob s postižením

Specifický cíl 3.1. Podpora domácí péče	
Popis a zdůvodnění	Terénní sociální práce je jednou z metod sociální práce zaměřené na pomoc lidem nacházejícím se v nepříznivé sociální situaci nebo lidem žijícím v sociálně vyloučených lokalitách. Důležitým znakem terénních programů je jejich poskytování v přirozeném prostředí uživatelů. Rozlehlost území ORP Vlašim přináší obtíže v poskytování služeb i v odlehlejších částech území, kdy dojezd z Vlašimi do vzdálených obcí mnohdy trvá až 60 minut. Dalším důvodem pro rozvoj služeb je přirozený demografický vývoj (především nárůst počtu seniorů). Rozvojem terénních služeb (navýšení úvazků, pořízení automobilu) dojde k lepší obslužnosti i v odlehlých obcích v ORP. Pečování o blízkou osobu je velice náročné, což může vést až k syndromu vyhoření. Nemotivovaný až agresivní člověk může sklouznout k horšímu poskytování pomoci nebo dokonce až k domácímu násilí. Osoby v domácí péči a pečující osoby jsou ve společnosti znevýhodněny, protože mají horší přístup k informacím, nesetkávají se s okolím, nebo neumějí pracovat s moderní technikou. Proto je cílem podporovat domácí pečovatele prostřednictvím poskytováním informací, poradenstvím, setkáváním s odborníky, ale i osobami v podobné situaci, workshopy a semináři. Dále by došlo k podpoře informovanosti zaměřené na osoby v domácí péči, cílem je posilovat povědomí o tom na koho se obrátit, či jak postupovat v případě domácího násilí, jak by měla vypadat kvalitní péče a kteří odborníci na území působí.

	Pro poskytování kvalitní domácí péče je zapotřebí, aby si pečující mohli i odechnout a věnovat se svým koníčkům, zúčastnit se svépomocných skupin, seminářů. Odlehčovací služba by umožnila pečující osobě dobu na odpočinek a ve vymezených časech se starala o potřeby člena domácnosti.
Opatření	3.1.1. Rozvoj terénních sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Podporovány budou aktivity jako například: pořízení automobilů, navýšení úvazků pracovníků v sociálních službách.
	3.1.2. Rozvoj odlehčovacích služeb
	3.1.3. Podpora programů pro neformální pečovatele. Vzdělávací kurzy a workshopy, svépomocné skupiny.
	3.1.4. Podpora programů pro seniory a osoby se zdravotním postižením v domácí péči ohrožené zneužíváním a dalšími negativními jevy. Podporovány budou aktivity jako například: Rozhlasová a tištěná propagace, jak se chovat při domácím násilí. Osvěta v užívání chytrých řešení a technologií (např. lokalizace pohybu, nouzové hovory, SOS tlačítka, propojení na policii či sociální službu).
Cílová skupina	Sociální služby Pečující a opečovávaní členové rodiny

Specifický cíl 3.2. Aktivizace seniorů a osob se zdravotním postižením	
Popis a zdůvodnění	Posláním sociálně aktivizační služby pro seniory je podpora seniorů a osob se zdravotním postižením žít aktivním a společenským způsobem života, aby mohli zůstat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí, a usilovat o zachování míry soběstačnosti, kterou disponují. S ohledem na současný trend stárnutí obyvatelstva je třeba službu nadále rozvíjet a rozšiřovat úměrně k poptávce. Vytvářením mezigeneračních volnočasových i vzdělávacích aktivit, vytváříme prostor pro sbližování mladých se staršími, a hlavně aktivizaci seniorů. Aktivní senioři do spolupráce přinášejí své vědomosti a dovednosti, děti svou lásku, mládí, energii a nadšení. V rámci spolupráce je dětem ukázáno, že i starší populace má významný společenský přínos a mnohdy může být mládeži životním vzorem. Mezigenerační spolupráce může mít mnoho podob a směřovat k různým cílům. Spolupráce nemusí probíhat jen mezi generacemi, ale i uvnitř jedné generace. Aktivní a soběstačný senior může navštěvovat svého podobně starého přítele, chodit mu nakupovat, pomáhat v domácnosti, nebo si jen povídat. Aktivní senior má pocit, že je ještě užitečný a má radost, že může pomáhat. Navštěvovaný senior přivítá pomoc a kamaráda. S rozšiřováním internetových služeb mezi běžnou populací začali být i senioři na internetu aktivní. Aktivně využívají s email, vyhledávají informace pomocí internetových vyhledávačů, diskutují, nakupují a účastní se internetových aukcí. Stejně jako v reálném světě se i v tom virtuálním setkávají s rizikovými formami chování a stávají se oběťmi různých druhů trestných činů, především různých druhů internetových podvodů. Mezi nejčastější rizika, kterými jsou v posledních letech vystaveni, pak patří především různé druhy podvodných inzerátů, podvodné aukce a podvodné e-shopy, podvodná reklama apod. Podobné akce cílí na zdraví a emoce

	člověka, nabádají k výhodnému nákupu a podobným věcem, na které často senioři s dobrým úmyslem naletí a dostávají se do finančních potíží. Je proto třeba prostřednictvím školení a kurzů zvyšovat internetovou gramotnost seniorů, aby byli před podvody chráněni a dokázali je rozeznat.
Opatření	3.2.1. Podpora sociálně aktivizačních programů pro seniory a zdravotně postižené. Podporovány budou aktivity jako například: navýšení úvazků SAS pro seniory, vznik a podpora sociálně terapeutických dílen, vybudování komunální zahrady.
	3.2.2. Podpora mezigenerační a generační spolupráce
	3.2.3. Podpora seniorů v online prostředí. Podporovány budou aktivity jako například: Vzdělávací a informační kurzy.
Cílová skupina	Senioři Osoby se zdravotním postižením

Specifický cíl 3.3. Podpora mobility seniorů a osob se zdravotním postižením	
Popis a zdůvodnění	V posledních letech je kladen důraz na rozvoj terénních služeb, aby senioři a osoby s postižením mohli co nejdéle přetrvávat v domácím prostředí. Je tedy potřeba dbát i na dostupnost ostatních služeb a socializaci seniorů a osob se zdravotním postižením. Zlepšením hromadné dopravy budou senioři a osoby se zdravotním postižením soběstačnější v pohybování se po městě a okolí, čímž si zajistí potřebné občůžky, nákupy, lékaře a další. Možnou variantou pro mobilitu seniorů je i využívání komerční služby Taxi, která seniorovi zastaví přímo před domem či obchodem, avšak využívání komerčního taxi není s ohledem na cenu jízdy dlouhodobě udržitelné. Jedním z možných řešení je zřízení služby Senior taxi, kterou by mohla využívat jen cílová skupina, tedy senioři a cena jízdy by byla adekvátně ponížena.
Opatření	3.3.1. Zlepšení dostupnosti veřejné dopravy. Podporovány budou aktivity jako například: Častější zastávky a spoje, lepší návaznost spojů.
	3.3.2. Podpora služby Senior taxi. Podporovány budou aktivity jako například: Finanční podpora místního taxikáře ze stran obcí, zřízení služby Senior Taxi s vlastním vyhrazeným automobilem.
	3.3.3. Podpora bezbariérovosti veřejného prostoru (přechody silnic, výtahy ve veřejných budovách, invalidní vozík na poliklinice, veřejné texty ve formátu snadné čtení – easy to read apod.)
Cílová skupina	Senioři Osoby se zdravotním postižením

Specifický cíl 3.4. Pobytové služby pro seniory a osoby s postižením	
Popis a zdůvodnění	Vznikem denního stacionáře by se zajistilo řešení situace skupiny občanů, jejichž životní situace jim zpravidla nedovoluje, aby pracovali, a zároveň nejsou schopni trávit čas sami doma, bez pomoci další osoby. Pobyt ve stacionáři by přispěl k rozvoji osobnosti, dovedností a sociálních kontaktů, které se cílovým lidem pobývajícím převážně doma těžce navazují. Denní stacionář je určen pro osoby, které se večer vrací do společného bydlení se svými blízkými. Chráněné bydlení je pro osoby, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Cílem služby je podpora při vedení domácnosti včetně hospodaření

	a zajišťování činností spojených s péčí o byt či v případě potřeby i v oblasti osobní péče. Důvodem potřeby vzniku této služby je její potřeba u lidí žijících v ORP Vlašim, kteří mají smyslové, psychické či fyzické postižení, které jim znemožňuje žít samostatně v bytě či prozatím využívat službu podpory samostatného bydlení. Toto bydlení umožní cílové skupině osamostatnit se a odloučit se od biologické rodiny, zajistí si tak plnohodnotný život. Vybudování sociálních a bezbariérových bytů přispěje k delšímu pobývání seniorů v domácím prostředí. Senioři nebudou muset odcházet do Domů s pečovatelskou službou nebo do Domovů pro seniory, které jsou bezbariérové, ale budou schopni volného pohybu z domácnosti ven, do města či do přírody. V posledních letech přibývá seniorů bez nároku na důchod, proto by bezbariérové byty měli mít charakter sociálních bytů, kde by byl pobíraný příspěvek na bydlení a byty by tak byly finančně dostupné i nízkopříjmovým či bezpříjmovým seniorům. V tuto chvíli se na území ORP Vlašim nenachází jediné zařízení pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence. Vzhledem k současnému a dlouhotrvajícímu trendu stárnutí obyvatel a prodlužováním doby dožití je třeba vybudovat zařízení, které se postarají o seniory s demencí (např. domovy se zvláštním režimem), protože osoby s demencí potřebují speciální péči a nemohou být umísťovány do Domovů pro seniory.
Opatření	3.4.1. Vznik denního stacionáře pro seniory a osoby se zdrav. postižením
	3.4.2. Podpora vzniku chráněného propustného bydlení
	3.4.3. Vybudování sociálních a bezbariérových bytů pro seniory s nízkými příjmy; Navýšení kapacity domova pro seniory
	3.4.4. Vybudování zařízení pro osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demence
Cílová skupina	Senioři Osoby se zdravotním postižením

10.5. Prioritní cíl 4. – Podpora lidí ohrožených sociálním vyloučením a vyloučených

Specifický cíl 4.1. Podpora služeb psychiatrické péče	
Popis a zdůvodnění	V rámci ORP Vlašim chybí odborná krizová podpora osobám s duševním onemocněním. Zavedení služeb psychiatrické péče by ulevilo i pracovníkům v sociálních službách, kteří jsou velmi často jedinými, kdo jsou klientům podporou při stabilizaci zhoršeného psychického stavu, při zvládání dlouhodobých problémů a při hledání řešení. Ačkoliv se jedná o zdravotní péči, je její zřízení velice důležité i z hlediska sociální oblasti. Psychiatrická pomoc může být poskytována jako pobytová, ambulantní i terénní, například formou mobilních krizových týmů, kteří budou v území vyhledávat a pomáhat osobám s duševním onemocněním. Vznikem Centra duševního zdraví, by došlo k vytvoření

	společného zázemí pro všechny odborníky, kteří společně řeší klientovu nepříznivou situaci. V centru duševního zdraví mohou najít komplexní podporu jednotlivci i rodiny, které se potýkají se závažným duševním onemocněním. Tým Centra obvykle tvoří psychiatr, psycholog, psychiatrické sestry, sociální pracovníci, peer konzultantka a adiktolog.
Opatření	4.1.1. Vznik Centra duševního zdraví
	4.1.2. Vznik psychiatrické ambulance
	4.1.3. Zavedení terénní psychiatrické péče
Cílová skupina	Lidé s duševním onemocněním

Specifický cíl 4.2. Sociální bydlení	
Popis a zdůvodnění	Toto opatření se zaměřuje na lidi, kteří se ocitají v situacích, kdy se jim z různých důvodů nedostávají finanční prostředky na zaplacení běžného nájemního bytu, nebo se dostali do situace, kdy museli z jakéhokoli důvodu opustit stávající bydlení. Většina obcí ORP nedisponuje vlastním bytovým fondem, a tudíž nemá ani žádné sociální byty. V území se nachází pár soukromých pronajímatelů sociálních bytů. Mělo by dojít k vybudování nebo vyčlenění bytů do sociálního fondu a zároveň nastavit bytovou politiku tak, aby byly tyto byty využívány efektivně a za svým účelem. Obyvatelé sociálních bytů by mohli v bytě pobývat po určitou dobu, v rámci které se snaží vyřešit svou tíživou situaci a vrátit se na běžný trh s bydlením. Vybudováním sítě sociálních bytů dojde k předcházení bezdomovectví na území.
Opatření	4.2.1. Vybudování sítě sociálního bydlení pokrývající potřeby různých cílových skupin
Cílová skupina	Obyvatelé ORP Vlašim

Specifický cíl 4.3. Podpora zadlužených osob	
Popis a zdůvodnění	Je potřeba nadále podporovat poskytování dluhového poradenství a prevenci před zadlužením. Poradna pro dluhové poradenství by měla mít dostatečnou kapacitu, aby zvládala přijímat všechny klienty z území, kteří ji osloví. Je nepřijatelné, aby u poradny takového druhu byly dlouhé čekací lhůty, protože s prodlužujícím časem se situace klienta akorát zhoršuje, kdy se klienti často snaží umořit své exekuce dalšími půjčkami, které přerostou v exekuci. Důležitá je i vzdálenost poradny od místa bydliště, protože osoby zadlužené a s exekucemi nejsou ochotny dojíždět za poradenstvím příliš daleko. U seniorů, ale i ostatních cílových skupin je třeba zvyšovat povědomí o možných podvodech a jejich gramotnost v půjčkách, úvěrech a dalších formách poskytnutí peněz, aby nedocházelo k zadlužování, které může vést až ke ztrátě bydlení.
Opatření	4.3.1. Podpora programů prevence zadlužení. Podporovány budou aktivity jako například: Vzdělávací kurzy, informační letáky.
	4.3.2. Poskytování dluhového poradenství. Podporovány budou aktivity jako například: Rozšíření kapacity poradny.
Cílová skupina	Obyvatelé ORP Vlašim

10.6. Prioritní cíl 5. – Podpora zaměstnanosti

Specifický cíl 5.1. Podpora zaměstnávání osob ohrožených sociálním vyloučením a sociálně vyloučených	
Popis a zdůvodnění	Cílem je na jedné straně zvýšení zájmu a spolupráce ze strany zaměstnavatelů a na straně druhé zajištění možností pracovního uplatnění pro skupinu osob znevýhodněných na trhu práce, ať už jde o osoby s trestnou minulostí, zadlužené osoby nebo např. rodiče po rodičovské dovolené. Osoby opouštějící vězeňská zařízení velice těžce hledají práci, o to větší obtíž je najít si práci v oblastech, kde není politicky a mediálně podporováno zaměstnávání osob s trestnou minulostí. Proto by mělo dojít k lepší informovanosti o tom, jak těžký je návrat do běžného života a jak co nejvíce těmto lidem se začleněním pomoci, kdy jeden z podstatných aspektů správného začlenění je získání zaměstnání. Osoby s dluhy a exekucemi potřebují kromě poradny i prostředky na umoření svých dluhů. Proto je třeba podporovat zaměstnavatele, aby zaměstnávali i osoby s dluhy, které bývají odmítány z důvodů komplikovaného účetnictví a neochoty zaměstnavatelů spolupracovat s potřebnými úřady. V současné době je pro zaměstnatelného jedince výhodná pozice na trhu práce, protože je velmi nízká míra nezaměstnanosti. Je tedy třeba zaměřit se na obtížně zaměstnatelné osoby, tedy osoby s postižením a osoby bez pracovních návyků, pobývajících delší dobu v domácnosti. Aby se tyto osoby staly snadněji zaměstnatelnými, je třeba posilovat jejich pracovní kompetence, pořádat pro ně tematické workshopy, školení a kvalifikační kurzy. Vytvořením flexibilních forem práce (např. plná pracovní doba v podobě 6 hodin denně, částečné úvazky, práce z domova) je zajistit práci osobám, které se do pracovního procesu vrací z rodičovské dovolené či pro osoby pečující o své blízké. Opatření směřuje k otevření trhu práce pro osoby, které jsou omezeny v plném pracovním nasazení péčí o děti či osoby, které mají zdravotní znevýhodnění. Nejvíce je třeba šířit osvětu mezi podnikatelské subjekty.
Opatření	5.1.1. Podpora zaměstnávání osob se zadlužením, exekucí
	5.1.2. Posilování pracovních kompetencí u osob ohrožených nezaměstnaností
	5.1.3. Podpora flexibilních forem práce. Podporovány budou aktivity jako například: Zkrácené úvazky, flexibilní místo výkonu práce a další
Cílová skupina	Osoby pečující o zdravotně znevýhodněné občany Osoby pečující o malé děti Osoby s dluhy a exekucemi

Specifický cíl 5.2. Podpora zaměstnávání osob s postižením	
Popis a zdůvodnění	Osoby se zdravotním postižením jsou znevýhodněny na trhu práce, protože se velice těžko uplatní, nebo udrží v běžném pracovním provozu. Cílem je podporovat rozvoj chráněných pracovních míst. Chráněné pracovní místo je pracovní místo zřízené zaměstnavatelem přímo

	pro osobu se zdravotním postižením. Vytvořené chráněné pracovní místo musí zaměstnavatel provozovat po dobu 3 let. Sociální podniky se vyznačují tím, že vytvářejí podnikatelskou činnost, na které se podílejí osoby znevýhodněné na trhu práce. V rámci tohoto opatření je třeba šířit osvětu mezi podnikatelské subjekty o tom, co je sociální podnikání, a motivovat tyto subjekty k tomu, aby se v ORP z těchto subjektů sociální podniky rekrutovaly.
Opatření	5.2.1. Podpora rozvoje chráněných pracovních míst
	5.2.2. Rozvoj sociálního podnikání
Cílová skupina	Zaměstnavatelé Osoby s postižením

11. Použité zdroje

Český statistický úřad – Veřejná databáze ČSÚ.

MPSV - <http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/cs/co-je-socialni-bydleni/zakladni-informace-o-sb>

<http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/images/soubory/Ostatni/Soci%C3%A1ln%C3%AD d%C3%A1vky na bydlen%C3%AD.pdf>

Územně analytické podklady ORP Vlašim (aktualizace 2016) - <https://www.mesto-vlasim.cz/uzemne-analyticke-podklady/rok-2016>

Otevřená společnost, o.p.s. - <http://mapaexekuci.cz/mapa/index.html>

České sociální podnikání - <https://ceske-socialni-podnikani.cz/socialni-podnikani/principy-a-definice>

Tessea - <http://www.tessea.cz/tessea-o-nas/definice-a-principy-socialniho-podnikani>

12. Použité zkratky

ORP – Obec s rozšířenou působností

MAS – Místní akční skupina

MěÚ – Městský úřad

SO – Správní obvod

ŽP – životní prostředí

ČSÚ – Český statistický úřad

ÚP – Úřad práce

PnP – Příspěvek na péči

OZP – Osoba se zdravotním postižením
ČCE - Českobratrská církev evangelistická
ESF – Evropský sociální fond
OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí
p. s. s. – poskytovatel sociálních služeb
o. p. s. – obecně prospěšná společnost
s. r. o. – společnost s ručením omezeným
ICSS – Integrované centrum sociálních služeb
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
ČSOP – Český svaz ochránců přírody
DPS – Dům s pečovatelskou službou
LDN – Léčebna dlouhodobě nemocných
SAS – Sociálně aktivizační služby

13. Přílohy

Zápis ze setkání poskytovatelů sociálních služeb 4. 3. 2020

Zápis z jednání Pracovní skupiny 9. 9. 2020

Zápis z jednání Pracovní skupiny 16. 9. 2020